

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 54. No. 56.
1939. március 11., szombat

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă p. editura ziarului Aradul Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938, Trib. Arad.

Ma érkezik az országba az elhunyt pátriárka gyász-vonata

Az összes romániai rádió-állomások közvetítik kedden a nagy temetést — Baran Coriolan dr. belügyi alminiszter és Zigre Nicolae dr. kultuszminiszter veszik át a zombolyai határállomáson a koporsót

Szombaton délben érkezik a gyász-vonat Temesvárra

Bucurestből jelentik: A román rádióállomások március 14-én, kedden közvetítik Miron Cristea, Románia első patriárkájának, a volt miniszterelnöknek temetését. A rádióállomások a temetési szertartást teljes egészében közvetítik.

Baran Coriolan, belügyi alminiszter tegnap Zombolyára utazott, hogy személyesen intézkedjen Miron Cristea dr. földi maradványait szállító vonat megfelelő fogadtatásáról. A hajót a szállító szerelvény szombaton este fél 10 órakor érkezik meg. Utána két különvonat érkezik rövid időközökben, egyik Maroshévízről, az elhunyt szülőfalujából, a másik Karásebesről, hol Miron Cristea dr. püspök volt. — a küldöttségek tagjaival.

Gatából jelentik, hogy a patriárka elhunytja következtében a román hadiflotta dunai egységei a gyász jeléül félárbocra engedték a lobogót. Hasonlóképpen jártak el a kereskedelmi hajók is.

A temesvári fogadtatás nagyszabású előkészületei

A temesvári királyi helytartóságon tegnap Marta Alexandru dr. királyi helytartó elnöklelte alatt értekezlet volt, amelyen Cristea Miron dr. hamvainak hazahozatalával szükségessé vált intézkedéseket beszéltek meg. A megbeszélésen résztvett Ciupe Gheorghe dr., a királyi helytartóság vezetőtitkára, Praporgescu Gheorghe ezredes, megyei prefektus, Gritta Ovidiu rendőrkezes és Tiucra Patric dr. gör. kel. ort. főesperes.

Marta Alexandru dr. bejelentette, hogy Baran Coriolan dr. belügyi alminiszter és Zigre Nicolae dr. kultuszminiszter Temesvárra érkeznek és szombaton reggel mindketten kiutaznak Zombolyára, hogy az ország határára fogadjassák a nagy halott hamvait szállító vonatot.

Elkíséri őket utjukra Praporgescu Gheorghe ezredes, Temes-Torontál vármegye prefektusa is. Baran Coriolan dr. alminiszter a kormány, Praporgescu Gheorghe ezredes, prefektus pedig a vármegye koszorúját helyezi el a koporsón.

Temesvárra szombaton délben tizenkét órakor érkezik meg a hajót szállító vonat.

és tíz perces tartózkodás után folytatja útját Bucuresti felé. A temesvári pályaudvaron Marta Alexandru dr. elhelyezi a temes helytartóság hatalmas koszorúját és ugyancsak itt nyújtják át koszorúkat Arad, Caras, és Hunedoara vármegyék prefektusai is.

A temesvári gyászprogram részleteinek összeállításával Gritta Ovidiu rendőrkezeset bízták meg. Szörényvármegye prefektusa a

vármegye koszorúját a lugosi pályaudvaron adja át.

Temesváron különvonattá alakul át a patriárka holttestét szállító szerelvény, és

így folytatja útját Bucuresti felé. A pályaudvaron

Maghier Andrei dr. aradi görög-keleti román püspök vezetésével megjelenik a román papi klérus és a püspök misét celebrál.

Megjelennek természetesen az összes hatóságok képviselői is a királyi helytartóval az élén és ott lesz a románság részéről megjelenteken kívül a kisebbségi közönség is, a kisebbségi egyházak és kulturegyesületek képviselőivel és vezetőivel.

Evutian Sabin tanfelügyelő, az Astra kulturális egyesület bányási képviselője, valamint a vármegye társadalmi szolgálatának elnöke tegnap délben megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartó előtt és bemutatta annak a gyászünnepségnek a műsorát, amelyet vasárnap délben tizenkét órakor rendeznek a városi színházban. Ezen a gyászünnepségen Dragoi Sabin zeneiskolai igazgató vezénylete mellett közreműködik a Crai Noi énekkar és a józsefvárosi egyházi énekkar Gredinariu Aurel dr. vezénylete mellett. Az ünnepi gyászbeszédet valószínűleg Evutian Sabin tanfelügyelő és a társadam szolgálat bányási vezetője mondja.

A francia elnök koszorúja az üvegkoporsón

Csütörtökön délelőtt háromnegyed 10 órakor a cannesi ortodox székesegyházban megkezdődött a szentmise az elhunyt patriárka lelkiüdvéért. Az istentisztelet Grigore püspök celebrálta. A cannesi ortodox templom falait gyászlepellet vonták be. A templom feldíszítését Teodorini ezredes, királyi szárnyparancsnok a párisi román nagykövetség katonai attaséjának felügyelete mellett hajtották végre. A templom közepén állították fel a ravatalt és arra helyezték az elhunyt nagy halott földi maradványait tartalmazó koporsót és a holttestet a román nemzeti színekből összeállított lepel takarta oly módon, hogy a patriárka arca látható volt. A fejnél a francia köztársaság piros, fehér és kék színű virágokból összeállított hatalmas koszorúját és a román kormány párizsi ibolyákból összeállított nemzetiszíni koszorúját helyezték el. A koszorú szallagján a következő felírás volt olvasható: „Miron Cristea patriárkának az ország kormánya.”

A templom belsejében román nemzeti színi zászlókat helyeztek el. Nagyszámú közönség vult el a patriárka koporsója előtt. A diszörseget a 9-ik vadászrezd egy százada látta el gyászfátyollal bevont zászlóval.

Délután 11 órakor érkezett meg Tatarescu párisi nagykövet, Magureanu államtitkár és a párisi román katonai attasé társaságában, majd Patenotte gazdasági miniszter, a francia kormány képviselőjében, a 19-ik hadosztály tábornoka és a megyei prefektus érkeztek meg. Az istentisztelet

A nagy temetés programja

A miniszterelnökség ma hivatalosan közzétette Miron patriárka temetésének programját. Vasárnap, március 12-én istentisztelet lesz az Északi pályaudvar kápolnává átalakított királyi szalonjában. Ezen résztvesznek az elhunyt patriárka családtagjai. Öfelsége képviselője, a miniszterelnök, a követek, a királyi tanácsosok, a kormány tagjai, az Országör-szervezet parancsnoka, a Nemzeti Ujjászületés Frontjának vezetősége, a volt miniszterek, a magas egyházi, polgári és katonai hatóságok képviselői. Istentisztelet után a koporsót kocsira teszik és az összes fővárosi templomok harangjainak zugása mellett megindul a menet. A halottas kocsiról jelző szallagokat a kormány egyik tagja, a Semmitőszék főelnöke és két tábornok fogja vinni. A kocsit családtagok, Öfelsége képviselője, a miniszterelnök, a diplomáciai kar, az Országör parancsnokság vezetői, valamint a többi főméltóságok fogják kísélni. A menet. A halottas kocsiról jelző szallagokat a korszak állomásterről a Calca Grivitein, a Victoriei-uton, a Dambovitá partján és a Junius 8-ika tere vonul a patriárka székesegyháza elé.

A hadsereget az egész útvonalon elhelyezett diszörség fogja képviselni. Zenekarok és egyházi kórusok foglalnak helyet a menetben, amelynek

befejeése után a koporsót a halottas autóra helyezték, a csapatok elvonultak előtte, miután az elhunyt a becsületrend magyszallagiának tulajdonosa volt. Ezután megindult a menet az állomás felé és a pályaudvaron a 94-ik gyalogrezd diszszakasza adta meg az utolsó tiszteletet. A koporsót ezután egy kápolnává átalakított vasuti kocsira emelték és ahhoz a személykocsihoz kapcsolták, amellyel a patriárka-miniszterelnök Franciaországba érkezett. A vagonokat délután 5 óra 30 perckor indították el Milánó felé.

elvonulását a katonák levett sisakkal fogják fogadni. A katonaság mögött az állami tisztviselők sorakoznak fel az országörökkel és zászlóik alatt felvonult társadalmi egyesületekkel. A front tagjai ünnepi egyenruhában, fehér kesztyűvel, kitüntetésekkel a polgári személyiségek frakkban, fehér nyakkendővel, fekete cilinderral és kitüntetésekkel jelennek meg. A tisztek ugyancsak diszruhájukban, kitüntetésekkel s karszallaggal lesznek jelen. A koporsót a patriárka székesegyházának előcsarnokában ravatalozzák fel. A közönség reggel 8 órától este 7 óráig vonulhat el előtte.

Március 14-én, kedden 11 órakor istentisztelet tartanak, majd a koporsóval megkerülik a templomot és a kriptába viszik, ahol örök nyugalomra helyezik, harangzugás közepette.

Március 14-én a hatóságok nem tartanak hivatalos órákat, az iskolákban nem lesznek előadások. Külön meghívókat a temetésre nem adnak ki, a felsorolt személyek számára a program meghívóval szolgál.

Tizedikén és 12-én a fővárosban minden házra kitűzik a gyászfátyollal bevont lobogót, 14-én az egész országban gyászlógó fog lengedezni.

Átvágták a torkát, bezúzták a fejét, mégis hazahajtott falujába

Borzalmas rablógyilkosságnak esett áldozatul Baresd község fiatal kántora

Dévről jelentik: A Hátszeg melletti Totesd községben szerdára virradó éjszakán rablótámadásnak esett áldozatul Petrescu Gheorghe, Baresd község kántora. A csendőri nyomozás eddigi adatai szerint

az eset, szinte páratlanul áll az ország bűnkrónikájában.

Az elmúlt hét szerda délutánján a legendás erejéről híres Petrescu Gheorghe elindult falujából, hogy Totesd községben kifizesse 8 ezer leit kitevő állami adóját. Totesden — egyelőre még ismeretlen körülmények között — gyanus társaságba került, amelynek tagjai elhatározták, hogy elrabolják a fiatal kántor pénzét. Nyílt támadásra nem gondolhattak, mert Petrescu hihetetlen testi ereje

megszerzte közismert volt, a társaság tehát úgy döntött, hogy

Petrescut le fogja itatni.

Két vendéglőben is megfordultak. Egyik helyen nagymennyiségű szilvóriumot, a másik korcsmában bort itattak az áldozattal.

Ettől az időponttól kezdve a nyomozás nem birt új adatok birtokába jutni, csak a végső események ismeretese. Másnap reggel Petrescu saját székerén, megérkezett édesapja házához. Torkából és fejéből valósággal patakzott a vér. Megrémült hozzátartozói azonnal orvost hívtak. Az orvos megállapította, hogy

Petrescu Gheorghe torkát átvágták s fejét több fejszeccsapás érte.

A marokkói vendég

Irta: H.-J. MAGOG

A Pelvoux házaspár éppen ebédhez akart ülni, mikor hirtelen megszólalt a csengő. Pelvouxné idegesen nézett föl:

— Eriggy, nézd meg, ki az — mondta a mindenesnek.

A lány kiment és egy pillanat múlva izgatottan jött vissza:

— Egy ur van kinn — lihegte — azt mondta, egyenesen Marokkóból jön és üzenetet hozott a nagyságos ur unokafivérértől.

Pelvoux és Pelvouxné egyszerre mondták:

— Azonnal bocssád be!

Középkorú férfi lépett be, Poros, rendetlen ruhát viselt, aligha borotválkozhatott ma reggel. Mghajtottta magát az ajtóban:

— Pelvouxékhoz van szerencsém? — kérdezte.

— Igen — felelt Pelvoux — unokafivérémtől hoz üzenetet?

— Igen — felelt az idegen. — Marokkóból jövök.

— Akkor hát szívesen látott vendég — jelentette ki Pelvouxné. — Foglaljon helyet és tiszteljen meg azzal, hogy velünk ebédel.

Mindéhez tudni kell azt, hogy Bernard Pelvoux, a marokkói unokafivér volt Pelvouxék minden reménye és büszkesége. Bernard már husz év óta élt Marokkóban, ahol nagy birtokai, ültetvényei, üzemei voltak és az évek során igen nagy vagyont gyűjtött. Pelvouxék voltak egyetlen örökösei és Pelvouxék évek óta számították, mikor halhat meg a marokkói rokon és már előre érezték a vagyonadta hatalom minden gyönyörét. Az unoka,

fivért husz év óta nem látták és bár a városkában mindenki tudott a legendás rokonról és a várható örökségről, sokan nem hittek benne éppen azért, mert sose látták a rokont.

Ezért volt a nagy öröm, mikor a titokzatos idegen hirtelen beállított. Az idegen helyet foglalt, vett az előételből, mégpedig olyan bőségesen, mintha nem vasuton, hanem gyalog érkezett volna.

— Hogy mennek Mernard üzletei? — kérdezte Pelvoux.

— Remekül — felelte az idegen és inni kért. Mikor kezefejével megtörölte száját, habozva hozzátette: — Ó maga azonban nem.

— Csak nem beteg? — kérdezte Pelvouxné izgatottan.

— Istenem... — felelt a vendég.

Ebben a pillanatban a kis mindenes nyulporköltet tett az asztalra.

— Sajnálom, hogy ilyen egyszerű ebédrel kell megelégednie — mentegetőzött álszerénységgel Pelvouxné.

— Ó, hiszen nem várhattak — mondta az idegen. Azután kijelentette: — Tulajdonképpen azt jöttem megmondani, hogy unokafivérük Marokkóban meghalt. Ezt kellett megmondanom... és azt, hogy önök az örökösei...

— Maria! — kiáltott Pelvoux elsápadva az örömtől — azonnal hozass fel a pincéből egy üveg finom bort — és egy könnyet törölj ki szemesarkából: — Ó, szegény Bernard...

Joséphin Grondin, a család barátja összecsapta a kezét:

— És ti persze beugrottatok! Hát vegyétek tudomásul, hogy ez az áhitólagos marokkói utas

A fiatalembernek — rettenetes sérülései ellenére — még maradt annyi ereje, hogy székerével hazahajthasson. Otthon jelek segítségével még magyarázni próbált valamit a csendőrségnek, de csakhamar beállt az agónia és Petrescu Gheorghe párnapoc haláltusa után, hétfő reggelre kiszivedett.

A csendőrség azonnal megindította a vizsgálatot. Mindenekelőtt megállapították, hogy Petrescu nem fizetett adót, de tárcája nem volt a zsebében, amikor hazaérkezett.

Kedden délelőtt a pénztárcát egyik náci gazdánál megtalálták.

Összesen 35 lei volt benne. A gazdát azonnal őrizetbe vették. A különös rablógyilkosság kiderítésébe valószínűleg a dévai rendőrség is bekapcsolódik.

Októberben választások lesznek Angliában

London. (Rador.) Parlamenti körökben a beavatottak úgy tudják, hogy az angol kormány október hó folyamán tartja meg az új választásokat.

Tízévi kényszermunkára ítélték a „hétednapos adventisták” áldozatát

Kolozsvárról jelentik: Az országszerte szórványosan fel-felbukkanó szakadár vallásfelekezetek áldatlan működésének áldozataként került a kolozsvári katonai törvényszék elé az olteniai származású Constantinescu Ioan 31. tüzérezdbeli közlegény. Constantinescu katonaeveiből már mindössze egyhónap leszolgálni való ideje volt hátra, midőn közelbe férközött az ugynevezett „hétednapos adventisták” prédikátora, akinek sikerült befolyása alá kerítenia a jámbor fiatalembert. Ennek hatása alatt Constantinescu egy szőn napon megtagadta a fegyverfogást, sőt még szombati munka alól is ki akarta vonni magát. Erre függelemsértés címén a katonai törvényszék elé utalták felettesei.

A tegnapi tárgyaláson Negulescu Dumitru alezredes-hadbíró elnök és a bűnügyi tanács többi tagjai egyaránt szépszerével igyekeztek lebeszélni Constantinescut veszedelembe sodró hitéről. A vádlott katona azonban hajthatatlan maradt.

— Senki sem döntheti el a saját maga büntetését — felelte az elriasztó példákra.

A katonai törvényszék, Barbu Alexandru őrnagy, katonai vezetőügész példás büntetést kérő vádbeszédére, 10 évi kényszermunkával sújtotta az eltévelyedett hitű tüzért.

soha életében nem volt Marokkóban. Az egész unokaöccsről szóló legendát itt hallotta és lenn a kávéházban fogadott, hogy beugrat benneteket és meghivatja magát még ebédre is. Nahát! Most még csak az kell, hogy Marokkóban megtudják és nyakatokra jön minden szegénylegény.

— Majd ellátom a bajukat! — dohogott rosszkedvűen Pelvoux.

Mintegy két hét múlva lelkenedve rohant be Pelvouxék kis mindenes családja.

— Egy ur van kinn, ki azt mondja, egyenesen Marokkóból jött.

— Marokkóból? Igen? — ordított fel fenyegetően Pelvoux. — Hát akkor mondd meg neki, hogy ide be ne tegye a lábát és hanemmegyel magát, akkor majd értesitem a rendőrséget és hogy hordja el innen az irháját, amíg szépen mondom, különben bottal verem ki...

A mindenes rémülten menekült ki és egy pillanat múlva jelentette:

— Megmondtam neki és elment...

Egy hét múlva levelet hozott a posta. Így szólt:

„Kedves unokatestvéreim, igazán örülök, hogy nem volt módomban közelebről is megismerkedni veletek, miután példátlan pimaszsággal dobtatok ki. Visszautaztam Marokkóba. Biztosak lehettek benne, hogy ebben az életben többé nem hallottok rólam. Mondanom se kell, hogy halálom után sem és hogy az örökségről pereszté mondjatok le,

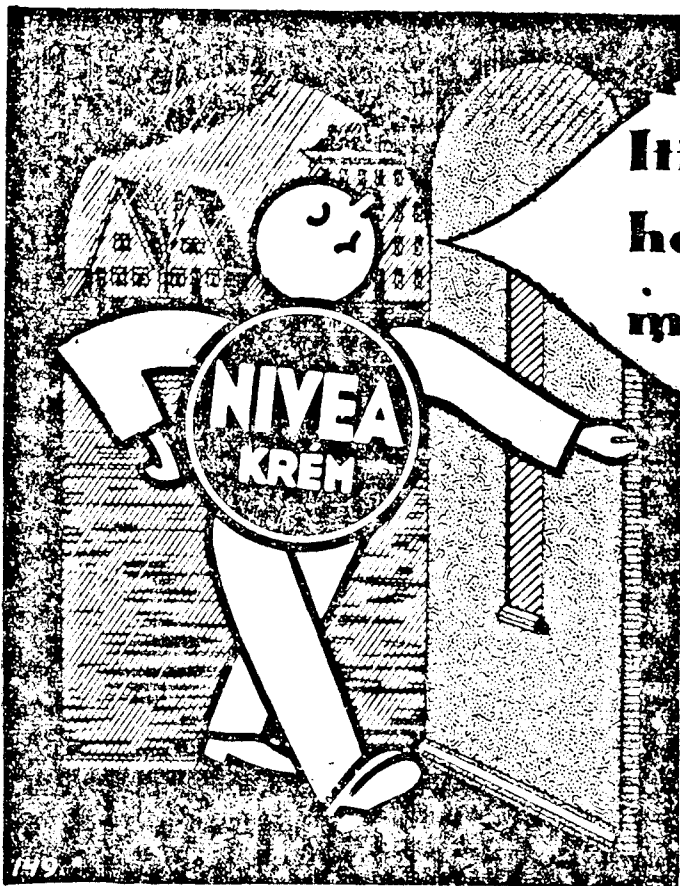
Bernard Pelvoux.”

Százmillió dolláros költséggel épít új hadihajót az Egyesült-Allamok

Páris. (Rador.) A Newyork Herald Tribune európai kiadása közli, hogy a tengerészeti miniszterium rendeletére egy új negyvenöt ezer tonnás hadihajót építenek. Az új hadihajót „Newyork”-nak keresztelik el. A hajó építésének költségeire százmillió dollár rendkívüli hitel megszavazását kéri.

Megkezdődött Moszkvában a kommunista párt kongresszusa

Moszkva. (Rador.) A Havas ügynökség jelenti: Pénteken kezdődött meg az orosz kommunista párt 18-ik kongresszusa. A kongresszus napirendjén a különböző módosító intézkedések szerepelnek, amelyek lehetővé teszik a párt tagjainak a bírálat jogát és biztosítják őket arról, hogy kihallgatás nélkül nem ítélkeznek fölöttük. Meg fogják könnyíteni a pártba való belépés feltételeit és a jövőben a tagfelvételhez elegendő lesz csak annyi, hogy a jelölt elismeri és magára nézve kötelezőnek tekinti a párt programját.

Itt vagyok én,
hogy bőrét
megvédjem!

Már most engedje át nekem bőre ápolását. Egyedüli tennivalója az, hogy rendszeren NIVEA-val kenje magát. Csak egyedül a NIVEA tartalmazza a bőrerősítő „Eucerit”-et, amely fiatalítja és simulékonyá teszi a bőrt.

A szlovák autonómia végnapjai

Menesztették a szlovák kormányt, mert állítólag meg akarta bontani a cseh-szlovák állam egységét

Tukát és Mach dr. propagandafőnököt letartóztatták

Prága. A cseh hivatalos távirati iroda jelentése szerint Hacha, a csehszlovák köztársaság elnöke tegnap felmentette állásától Tiso szlovák miniszterelnököt, azonkívül a szlovák kormány nemzetgazdasági, közlekedésügyi és igazságügyi miniszterét. Sidor államminiszter továbbra is Béran miniszterelnök helyettese lesz.

Prágai jelentések szerint a kormány elnökének és három miniszterének menesztését az a körülmény tette szükségessé, hogy a szlovák kormány gyengesége következtében az utóbbi időben Szlovákiában nyugtalanságot tapasztaltak.

A köztársasági elnök a szlovák kormány új miniszterelnökévé Sivák eddigi közoktatásügyi minisztert, a Slovak című lap volt főszerkesztőjét nevezte ki.

Pozsony. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: Pozsony város lakosságát váratlanul érte a prágai központi kormány azon intézkedése, amellyel a szlovák kormányválságot előidézte. Ez az intézkedés Szlovákiát befejezett tények elé állította, egy államcsínyhez hasonló cselekedettel. Pozsonyban a nyugalmat és a rendet fenntartják. A középületeket csendőrség és katonaság szállta meg, a Hlinka gárda és a német önkéntes védőszolgálat tagjait lefegyverezték.

Ostromállapot Pozsonyban

A szlovák közvéleményben nagy meglepetéssel fogadták, hogy a prágai kormány olyan hirtelen leváltotta a szlovák kormányt. Már csütörtökön este mutatkoztak jelei annak, hogy a prágai tárgyalások, amelyen a szlovák kormány kiküldöttjei is résztvettek, nem haladnak a megegyezés felé. Pozsonyban a kora délelőtti órákban megerősítették a rendőrséget és a csendőrséget, míg a katonaságot riadó készültségbe helyezték. A pozsonyi postapalotát, valamint a legtöbb középületet megszállotta a karhatalom. A Slovak című lap szerkesztőségében reggel házkutatást tartottak. Reggel óta több ízben páncélos autók rohantak végig Pozsony uccáin.

A délelőtti órákban a pozsonyi rádióban felolvasták a prágai központi kormány hivatalos közlését az eseményekről. A közlemény hangsúlyozza, hogy

a müncheni értekezlet és a bécsi döntés szlovákiát a cseh köztársaság keretében hagyta és a központi kormánynak ezért gondoskodnia kellett arról, hogy ez a helyzet változatlanul megmaradjon. Sürgős intézkedéseket kellett hozni, mert az elszakadási mozgalom, amelyet a volt kormány nemcsak, hogy megtűri, hanem támogatott is, veszélyeztette a helyzetet.

A prágai államcsíny, bár meglepetésszerűen hatott, nagyobb tüntetésre nem adott alkalomát. A pozsonyi kommunista kiállítás, a

melvet Karmasin német kisebbségi államtitkárnak pénteken délben kellett volna megvívni, szintén megszállotta a rendőrség. A német önkéntes szolgálatot, valamint a Hlinka gárdát lefegyverezték. Váratlanul érte a közvéleményt az is, hogy Tuka Bélát, a szlovák tartománygyűlés elnökét a prágai kormány utasítására a reggeli órákban letartóztatták.

Vele együtt letartóztatásba került Mach Sándor propaganda főnök is. Hír szerint dr. Tiso miniszterelnök hamarosan kolostorba fog visszavonulni. Pozsonyban, Pöstyénben és több más városban kihírdették az ostromállapotot.

Az új miniszterelnök és pénzügyminiszter délelőtt megkezdte a tárgyalásokat a szlovák kormány kiegészítése ügyében. Szlovák politikai körökben elterjedt hírek szerint esetleg Tiso volt miniszterelnök is tagja lesz az új szlovák kormánynak. A déli órákig még nem jelenhetett meg egyetlen szlovák lap sem és ezért megtörtént az intézkedés a lapok további megjelenésére. A hivatalokat csendőrség őrzi és feleket azok nem fogadhatnak.

Berlin. (Rador.) A német távirati iroda jelenti, hogy Pozsonyban a cseh katonaság délelőtt 11 óra 10 perckor

kihirdette az ostromállapotot.

Délelőtt nagyobb tömeg verődött össze, akik — „Nem hagyjuk leigázni magunkat, szabadok akarunk lenni!” — kiáltással tüntetni kezdtek.

Hamarosan azonban rendőr- és csendőrsztagok vonultak ki. A pozsonyi rádióban délben fél 12 órakor az új kormány intézkedéseit ismertették és az új kormány felhívását, amelyben kéri, hogy a szlovák nép őrizze meg nyugalma. Az új miniszterelnök, Sivák József, aki jelenleg utban van Róma felé, hogy a szlovák küldöttség tagjaival résztvegyen a pápa koronázásán, a kormány majdnem valamennyi haróskörét magában egyesíti. Az ő helyettese Tetlansky. Péntekre virradó éjszaka különben a pozsonyi cseh szervezeteket összehívták és fellegyverezték őket, hogy készen álljanak minden eshetőségre. Besztercebánya katonai parancsnoka hír szerint az elmúlt éjszaka kihirdette a katonai diktatúrát. Amikor ezt hivatalos helyen megtudták, azonnal megtörténtek az intézkedések, hogy az elhamarkodott intézkedéseknek gátat vessenek. A déli órákban több erősítés érkezett Pozsonyba hatalmas teherautókon, amelyek részben államiak, részben pedig magánosoktól elrekviráltak. A lakosság nyugodtan fogadta a tábori csendőrség érkezését. Délelőtt 11 óra tájban

az egyetemi újság és a Hlinka gárda tagjai az egyetem elé vonultak és tüntettek. Azt híltózták, hogy Szlovákiának meg kell tartania az önállóságát.

Hasonló jelenetek játszódtak le a színház előtt is.

Tiso dr. egyzékben ismeretlen a helyze-ei Hitlerrel

Bécs. A bécsi rádióleadó délben 1 órakor közölte a legújabb pozsonyi és prágai híreket. Beszámolt a rádió, hogy Tiso dr. pénteken reggel telefonon lépett érintkezésbe Béccsel és közölte az ottani vezetőkkel, hogy a szlovák kormányt eltávolították helyéről. Közölte a bécsi rádió azt is, hogy Tuka Béla dr. és Mach Sándort tényleg letartóztatták. A bécsi rádió egy másik jelentése szerint a csehszlovákiai német népcsoport államtitkárának, Karmasinak a tartózkodási helye ismeretlen és

aggodalmat keltő úgy az ő, mint a lemondott kormány tagjainak sorsa.

Bejelentette a bécsi rádióleadó azt is, hogy Tiso dr. jegyzéket intézett a történetek ügyében Hitlerhez.

URANIA premiermozgó: Tel. 12-32

Ismét prolongálni voltunk kénytelenek, hogy mindenki újból és újból gyönyörködhessen a szezon legszebb filmjében!

„A nagy keringő”

mindenki filmje!
3 (márc.) 5, 7.15, 9.30

GYORSFÉNYKÉP

Irtó: Márai Sándor

Délelőtt a csendes budai kávéházban, ebben a hangtalan akváriumban. Kevesen ültünk itt, az újságok fegyelmezett és megfésült rémhírei fölé hajolva. Egyideig küzdök a világ híreinek áradásával, aztán elfáradok. Eltolom az újságokat, nézem azt a szerény valóságot, mely itt fúrul körülöttem, a füstös teremben, a tükörablakok mögött. A világ oly nagy, félelmes és felfoghatatlan: már csak a részletet tudom megérteni, csak az érdekel.

A részlet itt ül szemközt velem, a szomszéd asztalnál, s komoran pillant maga elé. "Tudós!" — gondolom. — "Proféta." A világ ma tele van profétákkal. Középkori ember, gyűrött arcú, pillantásában az a sötét fény, mely a gyötrődés, az önmagával viaskodó eszmélet fénye. A jelenség nem lep meg, itt a budai kávéházban sok a magányos zseni, akik részben keresztretjvényt fejtenek, másrészt goromba világnézeti széljegyzeteket írnak. Cezarával a napilapok cikkei mellé, az újságpapír margójára. Ebbe a kávéházba komoly emberek járnak, tünődők, művelődők és szobatudósok. Ime, egy proféta, gondolom; egy a sok közül, aki a végtelenbe mered, a tér fölbomlik körülötte, a jövőbe néz, az emberi titkot kémleli, keresi a varázsszót, a béke, a megértés varázsszavát. Kíváncsian nézem.

Az ember üvegszemű tünődéssel mered maga elé. Arca megkínzott, komor. Szeretnék erről az arcról gyorsfényképet készíteni. A gyorsfényképező azt mondja áldozatának: "Barátságos arcot kérek!" De ez az arc nem tud, nem is akar barátságos lenni. Az a végső feszültség ez arcon, mint a kétszáz év előtti nagy angol gondolkozók és felfedezők arckepein. Tudósok pillantanak így, néhány perccel a gyötrő titok végső megfejtése előtt. Az ember a mennyezetre néz, aztán tenyerébe hajtja homlokát. Szeretnék segíteni neki: a vivódásnak, a lelki válságnak, a mély tünődésnek ezt a ki nyomatát ritkán láttam emberi arcon. Mi lehet?... Vegyész?... Politikus?... Költő?... Asztalán hevernek jegyzetei, tinta és toll. Bizonyos, hogy alkot valamit. Most izgatottan kutatni kezd jegyzetei között, komor arca egy pillanatra felderül.

Jobban odafigyelek és végre megértem: az ember személyazonossági iratait rendezi. A látvány áhitattal és tisztelettel tölt el. Az ember nem filozófiai rendszert akar itt felépíteni, hanem valami bonyolultabbat és izgalmasabbat: meg akarja szerkeszteni, iratokból és bélyegekből, azt a rejtélyes lényt, aki ő, s aki csak bizonytalanul elmosódottan, inkább csak eszmei értelemben létezik ez iratok tanúsága nélkül. Ez az ember kortársam. Együttérzéssel, titkos, benső borzongással nézem. Tudom, hogy a feladat, melyre vállalkozott, egyenértékű minden idők legnehezebb emberi feladataival. Kolumbus nézett így maga elé, mikor elindult, felfedezni Amerikát, Oroszlánszívű Richárd nézett így, mikor utnak indult a Szentföldre, Curie, mikor derengeni kezdett a sötét műhelyben a rádium. Az ember a lehetetlenre vállalkozott: megalkotni papírból, bizonyítványból, kivonatból, bélyegből, okmányból és leletből azt a személyiséget, akit Isten egyszer már megalkotott, nagyon régen, de nyilvánvalóan tökéletlenül. Mert az ember, akinek nincs elég papírja, csak az Isten számára ember. A világ számára oly mértékben ember csak, amennyire ezt okiratokkal bizonyítani tudja.

Ezért nézem tisztelettel, elfogódottan Lelkiállapotát átérzem. Látnivaló, hogy nem kezdő, ismeri a feladat nehézségeit, áhitattal nyul a nyersanyaghoz, a papírhoz, melyből meg kell alkotnia személyiséget, meg kell alkotnia újra azt, amit Isten is csak egyszer alkotott. Hátradül, magasba emeli az egyik papírost, komor arcán egy pillanatra derül, az elégedettség visszfénye villan át. Ugy szemléli a papírt, mint egy nagy festő bonyolult művének első, kezdetleges vázlatát, félig összehúzott szempillák alól, ravasz-kés-elégedettséggel. Arcán a szakértők mosolya. "Nem rossz!" — mondja e mosoly. A papírdarab, melyet szemlél, ezt a nyomott felírást viseli: "Helytartósági bizonyítvány." E szavak mély és komoly értelme az áhitat érzését keltik a nézőben. Most, gyors ujjakkal, a mester ujjával, lapozni és keresni kezd az iratok között. Sauer gyakorolhat így a zongorán, minden reggel. Az iratok között vannak vadonatúj, melyeket mély elégedettséggel szemlél, vannak gyűrött és számarfüles ócskaságok, melyeket tisztelettel érint. Itt van minden, igen: a születési és a házassági, az újraoltási és a lakhatási, az erkölcsi és a megbízhatósági, a katonai és a munkahelyi, az iparigazolvány, s minden művek betetözése az állampolgársági. Mindezt gyorsan lapozza, áhitatos fúrge ujjakkal, mint egy pénztáros a bankjegykötegeket. Mit akar vajjon ez az ember? Mire készül? Azzal a szíves és öntudatos munkával, figyelemmel, utánjárásal, sorbaállással, várással, iktatással, levelezéssel amivel az ember megszerezte személyiségének igazolását, boldogabb korokban kialakítottak egy

— Kelleme külföldi utat tenni...
— Igen, de sokkal helyesebb,
ha előbb

SORSJEGYET

vásárolsz az
Allami Sorsjátékra az

AURORA
elárusító helyeinél
amelyek eddig is a
milliomosok egész sorát
teremtették.

Menjen még ma az Aurora
elárusító helyeihez és vásároljon sorsjegyet a

MÁRCIUS 15.-iki
huzásra.
19. sorsjáték, I. osztály

AUROORA

SORSJEGYÁRUDA ELÁRUSÍTÓ HELYEI

HELYI CÍM

Aradmegyei Takarékpénztár Rt.

érett egyéniséget. Ennyi munkával az ember kétszáz év előtt szobrot faragott, vagy gyarmatot alapított. Nem elég élni, persze, hogy nem elég. És nem elég az illetőségi. És nem elég a lakhatási. És nem elég semmi, mert van ma valamilyen papírdüh az emberekben — ó, vigasztalódjunk, nemcsak nálunk, ugyanez az ember áll ma sorba az amerikai és chilei anyakönyvi hivatalok, párisi és fokföldi helyhatóságok és előljárásságok előtt — fellobbant egy kíváncsiság, amely mindig élt az emberekben, de célja valamikor a Föld volt, vagy az emberi lélek, vagy a Mars, vagy a halál titkának megismerése. Ma egészen más a célja. Papír a célja.

Az ember rendezi papírjait, sóhajt, hátradül, mereng, lelki szemei előtt külföldi anyakönyvi kivonat csábos képe villan meg, vagy adóívek 1867-ből, vagy oltási igazolvány 1900-ból. Ezt látja az ember, ezt a bűvös képet, élete láthatárán. Aztán eltorzul az arca, rettenetes gyanu villan át lelkén, gyorsan előkeresi a helyhatóságait, megvizsgál egy adatot, aggályos mügonddal felragaszt egy bélyeget, pénzt vesz elő, hangtalanul mozgó szájjal számol, bankjegyeket és iratokat rakosgat, megkönynyebbült, kissé sápadtan mosolyog. Alkotók mosolyodnak el így, mikor már közel van a Mű a befejezéshez. Mit akarhat ez az ember? Mire készül? ...

Kétszáz év előtt, ilyen áhitattal, ennyi, aggályos mügonddal, végső eszmei igazságok megszövegzésére, vagy az emberiség nehéz sorsának megváltására készült az ember. Ma arra készül, hogy megszerezzen egy italmérségi engedélyt, esetleg csak egy utlevelet, s megint esetleg egyszerűen csak azt, hogy igazolni tudja létezését. Ugy, most minden együtt van, A, B, C, D és E, alatt csatolva, fölvételezve, bélyegezve. Az ember kimerülten lélegzik. Elteszi az iratokat, s én is elteszem plajbászom: ő megteremtette személyiségét, s én lekaptam róla ezt a gyorsfényképet. Most kissé szomorú az ember: nagy művek után pihen így az alkotó. Már menni készül, én is indulok, egy pillanatra megnézzük egymást, közömbösen; mert az arc, úgy látszik, nem érdekes többé; csak a papír érdekes, mely igazolja, hogy szeme barna és orra rendes.

Gandhi kihallgatása az indiai angol alkirálynál

London. (Rador.) A Reuter iroda jelenti, hogy az indiai alkirály a jövő hét szerdáján kihallgatáson fogadja Gandhij Mahatmát.

Május 6-án nyílik meg Zürichben a svájci országos kiállítás

Május hatodikán nyílik meg Zürichben az 1939. évi svájci országos kiállítás, amely október 29-ig tart. Ennek a kiállításnak során a látogatók nemcsak Svájc ipari termeléséről, kereskedelméről, gazdagságáról alkothatnak maguknak képet, hanem tájékoztatót nyernek egyben Svájc történelméről is és megismerhetik ennek az országnak sokszor egyedülálló példaként emlegetett szellemiségét.

Megismerhetik a kiállítás látogatói a Zürichben megtartandó ünnepségeken és ünneplő játékokon a svájci népszokásokat és az ottani népi életet, azok pedig, akik valóban közelről akarják megismerni Svájcot és annak szépségeit, nemcsak Zürichben és a kiállításban gyönyörködnek majd, hanem zürichi látogatásukat egy svájci körutazással is egybekötik.

CORSO-MOZGO 3, 5, 7.15 és 9.15

Az örök titok
Fedák Sári Harsányi, Gárdonyi, Sulyok M.

Wagons-Lits/Cook

utazási programok:

NEW-YORK

a világkiállítás megtekintése szabadon választott hajóval.

PÁRIS

hetenkénti társasutazások teljes ellátással.

BUDAPEST

pauszúzetek vizum és vasúti kedvezménnyel

HUSVETI UTAZÁSOK

Itémetsország, Olaszország és Szicília, Dalmát-tengerpart, Görögország.

FÖLDKÖZITENGERI

körutazások hajóval.

Prospektusok és felvilágosítások:

WAGONS-LITS//COOK

Menet egyiroda, Arad, Minorita-palota.

Az új miniszterelnök

(*) Armand Calinescu öfelsege miniszterelnökké nevezte ki.

A nehéz felelősségű állásba, amelyet az egyház feje tisztelt meg magas erkölcsi tekintélyével, most az ország szolgálatában kipróbált erélyes férfiú lépett.

Öfelsege a király választása ugyanekkor a legifjabb miniszterelnökre esett, aki a történelem során ebben az állásban Romániában működött.

Ez a választás szimbólikus jelentőségű. Megtestesíti a jelenlegi kormányzatunk tartósságát.

A belső pacifikálás és a nemzeti ujjaszületés műve, amelyet a bölcs aggastyán kezdett meg, mint az uralkodó első tanácsosa, most mint becses örökség a fiatal és méltó utódra esett, hogy az folytassa és betetőzze.

Armand Calinescu kinevezése a miniszterelnöki székbe egyben azt is jelenti, hogy kiváló képességeit és államférfiúi tudását teljesen e nagy műnek szenteli.

A régi rezsim idején Armand Calinescu a becsületes, tehetséges és munkás ember tevékenységével járult hozzá az ország fejlődéséhez.

Argeş megye prefektusi állását tisztelte meg, majd mint alminiszter a földművelésügyi tárcában vált ki. Ténylegesen vezette ezt a miniszteriumot. Nagy eredményeket ért el az ország közigazgatásában, később mint belügyi alminiszter. Majd pedig a nemzet sorsára döntő pillanatban öfelsege hívására Calinescu, mint az új idők hírnöke lépett a kormányba.

A pátriárka felsőbb kormányában mint belügyminiszter megteremtette az ország belső rendjét.

Mint ideiglenes közoktatásügyi miniszter rendet teremtett az iskolákban és megalkotta a közoktatás ujjaszervezését.

Mint ideiglenes nemzetvédelmi miniszter odaadással áll az Ország és a Király legdrágább intézménye élén.

Végül, mint helyettes miniszterelnök helyettesítette Cristea Miron pátriárkát mindaddig, míg a nagy egyházfejedelem a halál el nem szőlította.

Armand Calinescunak a legfelsőbb állami méltóságra való kinevezése, amelyet a lakosság egyhangú rokonszenvvel üdvözöl, feljogosít a legszebb reményésekre, hogy az ország kormányzása termékeny lesz és a belső rend és nyugalom hosszú időre biztos alapokon épül fel.

Nagy francia flottagyakorlat a korzikai vizeken

London, Párisból érkező jelentések szerint a francia földközítengeri flotta nagy gyakorlatot tart a korzikai vizeken. A gyakorlatokon részt vesz a légiflotta is.

Bonnet külügyminiszter fontos megbeszélést folytatott Gamelin tábornok, vezérkari főnökkel.

A Matin jelentése szerint a megbeszélések Északafrika védelmének megszervezésével és Nogues tábornok tuniszi szemleutjával állottak összefüggésben.

KOPROL

A legjobb
csokoládé hasbjáto

Vlad tábornok-polgármester újabb nyilatkozata az aradi színház-kérdés ügyében

Sem a Kulturpalotában, sem pedig a Central-mozi helyiségében nem tartható színházi előadás

Az aradi színház kérdésével kapcsolatban az utóbbi időben különböző vélemények hangzottak el. Ennek a kérdésnek megvilágítása végett, Vlad Alexandru tábornok, Aradváros polgármestere a következőket mondta munkatársainknak:

— Az új városi színház föltétlenül fölépül, még pedig

rövidebb időn belül, mint azt sokan hinnék.

Természetesen be kell tartanunk a törvényes előírásokat, szabályokat és a törvényben előírt árlejtés megtartása után kerülhet csak sor az építkezésre.

— Ami a színházi előadások rendezését illeti, tudvalevőleg eredetileg az a terv merült fel, hogy ideiglenesen az új színház felépüléséig a Kulturpalotát bocsássuk erre a célra

rendelkezésre. A szakértők megállapítása szerint azonban

a Kulturpalota színpada nem alkalmas arra, hogy ott színelőadásokat tartsanak.

A díszletezés és a díszletek változása itt technikai szempontból megoldhatatlan. Így tehát az említett tervet el kell vetni. Ami azt a hirt illeti, hogy a volt Central-mozi helyiségét bocsátanánk rendelkezésre színelőadások céljaira,

ez minden alapot nélkülöz.

A Central-mozi helyén az új költségvetés életbeléptetése után rövidesen megkezdjük a vásárcsarnok építését. Egyben természetesen arra törekszünk, hogy az új városi színház az Eminescu-parkban minél rövidebb időn belül felépüljön.

Umberto — többé nem trónörökös?

A fasiszta nagytanács az aostai herceget, a jelenlegi abessziniai alkirályt aharja trónörökösnek

Rómából jelentik: Az olasz hivatalos sajtó válaszul azoknak a francia lapoknak a hirdetésére, melyek azt állították cikkeikben, hogy Umberto, Emanuel király legidősebb fia, Olaszország trónörököse és a mai rezsim között ellentétek merültek fel.

A hivatalos sajtó a francia lapok állítására a következőket hozta nyilvánosságra:

— A külföldi ellenséges sajtó Umberto herceget helytelenül trónörökösnek nevezi. Olaszországban a trónörökösi címet 1928-ban eltö-

rölték és kimondták, hogy a trónöröklés kérdésében a fasiszta nagytanács dönt, tehát ezzel megszűnt az elsőszülött trónöröklésének elve. Umberto hercegnek csupán a Piemonti herceg címre van joga és a jövőben így kell őt nevezni.

Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy Umberto trónörökös helyett a fasiszta nagytanács az aostai herceget jelöli ki trónörökösnek. Aosta hercege jelenleg abessziniai alkirály.

Lemondott a lengyel közoktatásügyi miniszter, mert a németellenes tüntetések ügyében a diáksággal rokonszenvezett

Varsóból jelentik: A lengyel helyettes közoktatásügyi miniszter lemondott.

A diáksággal rokonszenvező miniszter lemondásából arra következtetnek, hogy a lengyel kormány változtatni készül az egyetemi

ijusággal szemben követett politikáján. A kormánypartji sajtó erélyes intézkedéseket sürget az erőszakos cselekmények szerzői ellen megállapítják, hogy ezek a kilengések idegenek a lengyel diákságtól.

Miaya állítólag Franco közbelépését kérte a kommunisták leverésére

Madridból jelentik: A délután folyamán újabb véres összecsapások voltak a kommunisták és Miaya tábornok mo. orizált csapatai között. A madridi rádió délután fél 5 órakor jelentette, hogy a nemzetvédelmi tanács csapatai elfoglalták a Becerra Manuel-teret. Későbbi jelentés szerint azoknak a madridi épületeknek nagyrésze, amelyeket a kommunisták tartottak megszállva, a védelmi tanács kezébe került.

A Reuter-iroda jelentése szerint azt a tengeri blokádot, amellyel a nemzetiek kormánya a köztársasági partvidéket elzárta, rövidesen légi blokáddal követi. Burgosi jelentés közli, hogy a nemzetiek körében elégedetlenséget váltott ki az a hangulat, amellyel az angol kormány a blokáddal hírt fogadta. A nemzetiek hangsúlyozzák, hogy Franco kormányának az angol és franciák részéről történt elismerése egyben a hadviselői jogok megadását is kell jelentse. A Franco-kormány elhatározta, hogy mindazokat az idegen kereskedelmi hajókat, amelyek köztársasági spanyol vizekre akarnának menni, elsüllyeszti.

Hire járt, hogy Miaya tábornok felkérte állítólag Franco tábornokot, hogy lépjen közbe és együttes erővel verjék le a kommunistákat. A hirt még nem erősítették meg. Burgosban semmi sem mutat arra, hogy ilyen felhívás érkezett volna. Hír szerint a nemzetvédelmi tanács Madridban 1500 kommunistát foglyul ejtett és a lázadás főjétszékét Miaya csapatai megszállották.

Londonból jelentik: Az „Ewening Standard” jelentése szerint az angol földközi tengeri őriáratot megerősítették és ugyanakkor az őriáratok parancsnokai parancsot kaptak, hogy abban az esetben, ha idegen hajó el akarná sülyeszteni az angol hajókat.

haladéktalanul tüzeljenek a támadóra. Ezt még abban az esetben is meg kell tenniük, ha a támadóhajó saját területén kísérelné meg a támadást.

Madridból még mindig ellentmondó hírek érkeznek. Annyi bizonyos, hogy az uccai harcok még ma is egész napon át folytak.

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51, sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre... 840 lei || Negyedévi... 210 lei
Félév... 420 .. || Egy hónapra... 70 ..

A győztes linoleum

Németországban egyik nagy postahivatal építkezésénél azzal kísérleteztek, hogy megállapítsák, milyen padlózat felel meg legjobban annak a hatalmas igénybevételnek, amit a rajta tovaördülő apró szállítókoscsik terhe ró a padlózat anyagára. Ugyanis ebben a legmodernebb igények szerint épült hivatalban kis villamoskoscsik szállították végig az óriás-termékek, folyosókon a csomagokat, meg a leveleket. Egy-egy kocsi súlya 750 kiló. Kísérletképpen aszfaltból, cementből, gumiból és linoleumból készítették padlórszleteket s mindegyiken szakadélan egymásutánban hatvanezerszer görgötték végig a kocsi! A kísérlet azzal a meglepő eredménnyel végződött, hogy amikor a cement, meg az aszfalt is rég tönkrement, a linoleum még pompásan kilartott, megszűnt súrlóerője a gumí tartósságát is. Természetesen a linoleum mellett döntöttek, annál is inkább, mert időközben ennek az anyagnak bizonyos fokú baktériumölő képességét is felfedezték.

— A román diplomáciai testület tagjai külföldön a Nemzeti Újjászületés Frontjának egyenruháját viselik. Bucurestiből jelentik: A román diplomáciai testület tagjai külföldön ünnepléses alkalomkor és fogadáskor a Nemzeti Újjászületés Frontjának egyenruháját viselik. Legutóbb a lengyel kormány által Varsóban rendezett fogadáson ugy Gaiencu külügyminiszter, mint Franasovici Richard varsói román nagykövet, a Nemzeti Újjászületés Frontjának egyenruháját viselték.

— Május 5-én választ új elnököt Franciaország. Páris. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy Franciaországban május ötödikén tartják meg a köztársasági elnökválasztást.

— SZABADLÁBRA HELYEZTÉK SCHUSCHNIGGOT? Párisból jelentik: A Figaro azt a meg erősítésre szoruló hírt közli, hogy Schuschnigg volt osztrák szövetségi kancellárt becsületszóra szabadlábra helyezték.

— Párisba utazik közelebből a német excsászár harmadik fia. Párisból jelentik: A „Paris Soir” jelenti, hogy Wilhelm August herceg, a német excsászár harmadik fia közelebből Párisba utazik s ott elnökölni fog a világháborúban elesett és ott eltemetett német katonák emlékére rendezett ünnepségen. A német herceg ebből az alkalomból beszédet is fog mondani.

— Javul a viszony a Vatikán és az isztambull patriárkátus között. Isztambul. (Rador.) Most történt meg először, hogy a Vatikán az új pápa megválasztását közbölte az isztambull patriárkával. A „Vrođni” című lap azt írja, hogy nem csupán egyszerű udvariassági tényről van szó, hanem ez azt jelenti, hogy helyreállították a normális kapcsolatokat a két nagy katolikus egyház között, amely nagy meglepedésre szolgál a világ katolikusságának, amely már régen várta ezt a közeledést.

— Új repülőtereket létesítenek. Bucurestiből jelentik: A román aviatika fejlesztésének programjában a repülőterek megsokszorozása is szerepel. Az ország különböző központjaiban új repülőtereket létesítenek és pilótaképző iskolákat nyitnak. A légügyi minisztérium rendelkezéseire legközelebb két új terepen: Giulesti és Popesti-Leordeniben létesítenek repülőállomást.

— Amnesztia azok részére, akik elmulasztották katonai könyvecskéiket láttamoztatni. Bucurestiből jelentik: A nemzetvédelmi minisztérium rendeltetvényt dolgozott ki, amelynek értelmében amnesztiában részesíti azokat akik nem jelentkeztek E. I. modellű katonai könyvecskéik láttamoztatására.

— Határincidens az orosz-mandzsui határon. Sinking. (Rador.) Csütörtök délelőn 12 szoviet katoná a Sibiria és Mandzsukuo közötti határt. A szovjetkatonák több lövést adtak le a japán határőrökre, akik visszavonulásra kényszerítették őket.

— Amerikai tiltakozás a hankeul japán főkonzulnál. Sanghai. (Rador.) Az Egyesült Államok hankeuli főkonzulja felkereste a japán főkonzult és energikusan tiltakozott az amerikai templomok és missziók bombázása ellen. Icsiangban 17 bomba esett az amerikai épületekre és nagy károkat okozott.

— Utlevél igénylők figyelmébe. Az aradi rendőrség közli az utlevél-kérelmezőkkel, hogy a jövőben utlevelet csak kedden és pénteken adnak ki. Aki hétfőn délior benyújtja az utlevélhez szükséges okmányokat, az már kedden átveheti utlevelét. A kérvényt és az iratokat csak személyesen lehet benyújtani és az utlevelet is csak tulajdonosának adja ki a rendőrség.

KUTYAÜGY

Londonból jelentik: Egy magyarszületésű előkelő angol hölgy szerepelt az angol felsőbbíróság, a High Court of Justice előtt egy kutyaügy kapcsán. Wertheimstein Rotschild Rózsikáról van szó, akit Lord Rotschild hagyatékával kapcsolatban hívtak perbe egy angol kutyanyesztőnő, Mrs. Harper. Az 1937-ben elhunyt Lord Rotschild ugyanis elnöke volt a klubnak, amely céljait tűzte ki, hogy a pireneusi hegyi kutyákat népszerűvé tegye Angliában. Ugylátszik azonban, drága kutyaajtáról van szó, mert a telperes szerint elmaradt nyeresége kutyáknak 7-800 angol fontot tesz ki. Mrs. Harper azt panaszolja, hogy Rotschild lorddal annak idején megállapodást kötött, hogy a neki adott Monne nevű kutyát kívánatra a régi tulajdonos Mrs. Harper rendelkezésére bocsátja és a kövkelet is visszaadja neki. A panaszos szerint lady Sybil Gratin, akinek Wertheimstein Rózsika a kutyát eladta, deközte, nem tartotta be a Rotschild lorddal létrejött megállapodást. A kutya ajándékozója nem tudta megkapni a kutyát és az utódokra nézve sem jártak el kellő gondossággal. A bíróság nagyon alaposan tárgyalta a pert és kihallgatott egy sor állatorvost és Rotschild lord inasát. Az orvosok azt vallották, hogy a szóbanforgó drága kutya nem volt alkalmas szaporításra, az inas pedig azt vallotta, hogy a kutya csampás volt, gyáva volt és semmiképpen sem volt alkalmas tenyésztésre. Számos tanu kihallgatása után Branson bíró a keresetet elutasította és a felperest a költségek megfizetésére kötelezte.

— Tizennégy személyt tartóztattak le a pilseni zsidó temető ellen elkövetett bombamerénylet miatt. Prágából jelentik: A pilseni zsidó temető ellen elkövetett bombamerénylet kapcsán a hatóságok eddig tizennégy személyt tartóztattak le. A letartóztatottak között van Havelka esperes-plébános is.

— Bezártak egy óvodát a bányáhiplő miatt. Oravicáról jelentik: A városi főorvos a lutheránus egyházközség óvodájában ellenőrző vizsgálatot tett és megállapította, hogy a gyerekek közül többen bányáhiplőben szenvednek. Elrendelte az óvoda 10 napra való bezárását.

A Rudolf Mosse S.A. hirdetőiroda

új helyiségbe költözött

Blv. Reg. Maria 18., udvarban balra.

— Leszállítják az erdőkihágási bírságokat. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium rendeltetvényt-tervezetet készített, amely tetemesen leszállítja az 1938 december 31 előtt kirótt erdőkihágási bírságokat és kártérítéseket. A törvénytervezet a napokban kerül a törvény-előkészítő tanács elé.

Tapintatlan kérdés

— Merre van itt, kérem a kilátást?

— Szanatóriumba szállították és megoperálták Csáky gróf magyar külügyminisztert. Budapestről jelentik: Mint megirtuk már, Csáky István gróf magyar külügyminiszter váratlanul megbetegedett és gyógykezelés végett egyik budapesti szanatóriumba szállították. Kezelőorvosai megállapították, hogy a külügyminiszternek epeköve van, amit sebészeti műtéttel feltétlenül el kell távolítani.

— Idegen állampolgárok figyelmébe. Bucurestiből jelentik: A fővárosi rendőrség idegenellenőrző hivatala közli az idegen állampolgárokkal, hogy utlevél nélküli tartózkodási igazolványaik érvénytelenek és március 30-ig kötelessék jelentkezni hogy ezeket az igazolványokat személyazonosságai igazolványokkal cserélik be.

— Egyhavi elzárás, mert botrányt okozott a temetésén. Az aradi törvényszék második tagozata érdekes ügyben hozott ma ítéletet. Még a múlt év szeptemberében történt, hogy az aradmegyei Gurba községben temetés volt, amelyen a gyászbeszédet a falu lelkésze, Stoica József mondotta. Halmagean Avram 64 éves baptista gazdálkodó a gyászbeszédet állandóan zavarta közbeszólásaival. Vallásellenes kijelentései mélyen sértették a lelkészt, aki a temetés után feljelentette Halmagean Avramot. A lelkész később visszavonta a feljelentést, de miután hasonló cselekedetek hivatalból üldözendők, az ügy mégis a törvényszék elé került. Mai főtárgyaláson több tanu kihallgatása után Halmagean Avramot egyhavi elzárásra és 2000 lei pénzbüntetésre ítélte a törvényszék.

— Lugal Cornej dr.-t államügyvédé nevezte ki az igazságügyminiszter. Bucurestiből jelentik: lamandi Victor igazságügyi miniszter Lu'aj Cornej dr. aradi ügyvédet március 15-iki hatállyal az al-lami ügyvédi testület tagjává nevezte ki.

— Tűzhajált halt a 82 éves asszony. Temesvárról jelentik: Lánosz Katalin Rékás községbeli 82 éves asszony ebédet főzött és a nyitott tűzhely felett elszédült és lezuhant. Ruhája tüzet fogott és a szerencsétlen asszony tűzhajált halt.

— Simonyifalvi gazda gyanus halála. Jelenítették ma délelőtt az aradi ügyészségnek, hogy Turcan Florea simonyifalvi gazdálkodó gyanus körülmények között 40 éves korában elhunyt. A vizsgálat megindult.

— Az „Aradi Szövetség” gyűlése Budapesten. Budapestről jelentik: Az „Aradi Szövetség” báró Urban Péter emlékére szerdán gyűlést tartott. A gyűlésen megjelent Purgly Emil, Urban Pál, Vértes Vilmos Pál, Gogolak Károly, Gestl Andor, Meczer László, valamint a Budapesten élő aradiak közül még számosan. A gyűlésen Eckhardt Tibor is felszólt.

— Angliában meghonosították a csincilla-patkányt. Londonból jelentik: Angliában sikerült meghonosítani a világ legdrágább szőrmés állatját: a csincilla-patkányt, amely annyit ér, mint sulva aranyban. Nemrég Dél-Amerikából néhány pár csincillát csempészték Angliába, ahol egy Great Yarmouth melletti birtokon berendezett telepen szép sikerrel tenyésztik őket. Egész Dél-Amerika csincilla-állománya nem éri el a kétezert darabot és egy csincilla-bőrért az amerikai szőrmepiacon 18-20.000 pengőt fizetnek.

— Spanyolország. Több mint két éve színhelye Spanyolország a modern Európa legvéresebb polgárháborújának. Jordáky Lajos könyve az okokra mutat rá, melyek ezt a nemzetpusztító vérengzést előidézték. A spanyol nép helyzetére, az egyház szerepére s a történelmi végzettségére, ami a világháború borzalmaiktól megmenekült spanyol népet a két vátra való bomlásig vezette. A harc még nem dőlt el, ha kimenetele ebben a pillanatban aigha kétséges is a reakció javára. Jordáky Lajos könyve hü krónikája annak a küzdelemnek, amit az emésztőn és kártékonyan torzszalkodó szervezeten spanyol haladás viv a szervezet és kívülről segített spanyol reakcióval. A könyv összefoglaló képet ad a Spanyolországban zajló eseményekről és rámutat azok politikai és gazdasági okaira.

Még 3 nap van a húzásig!

Kísérlelje meg szerencsését, vásároljon egy szerencsés GOLDSCHMIDT sorsjegyet!

— Az aradi nyugdíjasok kölcsönös segélyző egyesülete értesíti tagjait, hogy a rendes évi közgyűlését melyet f. év március 7-én kellett volna megtartani, miután nem jelent meg az alapszabályszerű taglétszám, elhalasztották f. év március 14-ére, amikor a megjelent tagok számára való tekintet nélkül meg lesz tartva az Iparos Otthon gyűléstermében (Str. Bratlanu No. 18.) kedden délután 4 órakor. Kériük tagjainkat, hogy a közgyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Értesítjük továbbá az érdekelteket, hogy a CFR-szabadegylek és kedvezményes arcképes igazolványok érvényesítését megkezdtük s kérjük, hogy az igazolványokkal és a nyugdíjnyelvel irodánkban jelentkezzenek. Igazolványokra I. oszt. 40.—, II. oszt. 30.— és a III. osztályú igazolványok 20.— lei bélyeggel látandók el. Teodor Stan, elnök.

— ZÜRICH TÖZSDEZARLAT: Páris 11,66 és egynegyed, London 20 63 és egytized, New-york 439 és hétnyolcad, Brüsszel 13,97 és fél, Milánó 23,13, Amszterdam 233,62, Berlin 176,50, Szófia 540, Prága 15,04, Varsó 83, Belgrád 10, Bucuresti 337.

— EZEREGYÉJSZAKA 1939. Solangor maláji állam szultánját és feleségét, Tunja Ampiang a jövő héten koronázzák meg. A szultán és a szultána koronáját 660 gyémánt és 364 rubin ékesíti. A szultána nyaklánc 318 gyémántból és 173 rubinból áll. hatalmas gyémánt függő rajta. Ezt a gyémántot londoni ékszerészek apró, rejtett motorral szellették fel, úgyhogy állandóan forog és mesebeli fényben tündököl.

— Nemzetközi harc az álhírtérjesztők ellen. Nizzából jelentik: A nagy nyugati államok lapszerkesztői elhatározták, hogy ők maguk fogják megszervezni a nemzetközi harcot a hamis hírek ellen a hírforrások kölcsönös nemzetközi ellenőrzése alapján. Ebből a törekvésből született meg az ismert magyarbarát francia szenátor és volt miniszter (egyébként hívatásos újságíró): Mario Roustan elnökletével a Főszerkesztők Nemzetközi Egyesülete, mely március 10—22-én tartja Nizzában alakuló kongresszusát. Már eddig is 45 államból — mind az öt földrészből — közel 200 lapszerkesztő jelentkezett erre a kongresszusra, mely ha célját eléri, kétségkívül hathatósan elő fogja segíteni a megértést és egyetértést az egymásra acsarkodó államok és népek között.

— Krizantémum-leves. Newyorkból jelentik: Az amerikai konyha legújabb inycensége a krizantémum-leves, amelyet a vancouveri japán krizantémum-társaság honosított meg. Készítési módja: fél liter tejet, egy leveseskanálnyi vaját sőt és borsot forralj fel lassu tűznél, keverj bele tengeri-lisztet, amíg megsűrűsödik és végül finomra vágott krizantémum-szirmonkat, amelyeket előzőleg forró vízben áztattál.

— Dobrotyni Mestitz János ezredes halála. Budapestről jelentik: A napokban halt meg Budapesten 73 éves korában dobrotyni Mestitz János ny. honvédezered. A békeévekben Mestitz János egész fiatalon érte el az ezredesi rangot s a beszercebányai 16. honvédegyalozezred parancsnoka volt. A világháborúban 52 ütközetben vett részt s a gorlicei, Imanovai, brest-litovskai s dobrotyni győzelmek harcait vezényelte. Harctéri sikereiért tizenkét kitüntetést kapott, közöttük a Lipót-rendet, a vaskoronarendet s a német vaskeresztet s ezeken kívül a dobrotyni győzelem emlékére a király a dobrotyni nemesi előnevet adományozta neki. Az elhunyt hős ezredes temetése nagy részvét mellett folyt le a farkasréti zsidótemetőben. A végtesztességen megjelent vitéz Gliczy tábornok, Hegegyus tábornok, Zöld Márton tábornok, sok magasrangú tiszt és a polgári hatóság és társadalom számos kitűnősége. A gyászszertartást dr. Kiss Arnold budai vezető főrabbi vezényelte, aki nagyhatású gyászbeszédben méltatta az elhunyt például szolgáló magyar hűségét, vitéz haditényeit és hitéhez való ragaszkodását.

— KOPONYACSONT NÉLKÜLI GYERMEKE SZÜLETETT EGY LIPPAI ASSZONYNAK. Radnáról jelentik: Poppa Laura Hoppai asszonynak fiúgyermek született, akinek hiányzik a koponyacsontja. Az újszülött fejét egy vékony, hajnélküli hártya borítja, amelyen át látszik az agya. A gyermeket a görög katolikus templomban megkeresztelték. Az orvosok azonban nem hiszik, hogy pár nappal tovább élve marad.

— Még mindig a szódavíz-ügy. Tegnap lap-számunkban beszámoltunk arról a régen húzódo hitelrontási perről, melynek csütörtökön délután volt egyik tárgyalása a törvényszéken. Weisz József szikvizgyáros jelentette fel Stern Lipót szikvizgyárost hitelrontás címén — mint ezt megírtuk. — Ezzel kapcsolatban megírjuk, hogy az aradi Dacia-kávéház nem szakította meg az üzleti összeköttetést Weisz József szikvizgyárossal. A két omínozus szódásüveget a rendőrség bünelként lefoglalta és megállapította, hogy csupán ebben a két üvegben találtak tisztátalan holmitkat és a többi üvegek tiszták és érintetlenek voltak. Ennek a rendőrségi megállapításnak alapján indította meg a pert Weisz József.

Hinni kell a szerencsében, s a Goldschmidt Bank sorsjegyében!

— A köz- és magánalkalmazottak nyugdíjgyűjteménye szombat, f. hó 11-én délután 4 órakor választmányi ülést tart, amelyre annak rendes és póttagjait ezennel meghívja. Igen fontos ügyek tárgyalása képezvén a tárgysorozatot, kérjük a pontos és teljes számban való megjelenést. Az elnökség.

— A fejfájás és a migrén akkor, ha ezek a bélműködés és a gyomoremésztés zavarából erednek. Gyakran már egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűviz használata után is megszűnnek. Kérdezze meg orvosát.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
FÖLDES gyógyszertár, Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszertár, Bul. Reg. Ferdinand
ROZSNYAI gyógyszertár, Piața Avram Iancu
(Tel.: 15-00.)

Gratz Gusztáv nyugalmazott külügyminiszter felszólalása a zsidójavaslat ellen

A jövő hétre nyulik a javaslat vitája

Budapestről jelentik: A magyar képviselőház pénteki ülésének megnyitása után úgy határoztak, hogy a zsidó javaslat vitáját 8 óras ülésben tárgyalják le. Először ügylátszott, hogy a törvényjavaslat általános vitájával még a nap folyamán végeznek, de később annyian iratkoztak fel, hogy a vita most már át fog terjedni a jövő hétre is. A javaslat első szónoka Buchinger Manó szocialista volt, aki igen élesen ostromozta a javaslatot és azt mondotta, hogy magyar ember ilyent nem is alkot. Kijelentette, hogy ez a javaslat középkori perekre hasonlít, amelyekben nem volt sem kultúra, sem pedig igazság. A javaslat indoklása komolytalan és igazságtalan. Javasolja, hogy a felszabaduló állásokba 50 százalékos paraszti származásukat, 15 százalékos pedig iparosok gyermekeit helyezték el. Szerinte a javaslattal megszűnik a törvény előtti egyenlőség.

Dródy Győző disszidens szólalt fel ezután és közölte, hogy a javaslatot elfogadja, mert annak alapelveivel egyetért.

A következő felszólaló Gratz Gusztáv nyugalmazott külügyminiszter volt. Szerinte a magyar törvényhozás súlyos hibát követ el, amikor arra az útra lép, amelyet a javaslat nyit meg a magyar jogfejlődés terén. Meggyőződése szerint ez a javaslat minden körülmények között lelki, szellemi, politikai és gazdasági romlásokat fog előidézni. A középkori példák utánzásával kockára teszik a magyar nemzet megbecsülését.

Vázsonyi János szerint a javaslat félmilliónál több embert akar kiszakítani a nemzet testéből. A magyar zsidók nem akarnak és nem is fognak kivándorolni az országból. A kivándorlás csak szemfényvesztés, mert mivel és hova történjék meg a kivándorlás. Igazságtalannak tartja, hogy a Felvidéken jutalmazni akarják a nemzethű zsidókat, de nem jutalmazták az otthon maradtakat.

Végül Fellner Pál disszidens szól a javaslat ellen. Hansúlyozta, hogy a javaslat nagyon súlyos gazdasági bajoknak lesz a kuforrása.

Előkelő aradi rokonság várja a híreket az öngyilkossá lett idős orvos-pár sorsáról

Hirt adtunk pénteki lapszámunkban arról a tragikus kettős öngyilkossági kísérletről, amely csütörtökön történt Budapesten. Székely Géza dr. 71 éves ismert kőbányai orvos és felesége mérgezték meg magukat morfiummal s ezidőszert élet-halál között lebegnek egyik budapesti szanatóriumban.

Székely Géza dr. neve nemcsak Budapesten ismert, hanem Aradon is, ahol számos rokona él és itt élt fivére is, néhai Székely Inigo dr. fogorvos. Székely Géza dr. másik fivére dr. Székely László kőbányai járási főállatorvos és unokaöccse Székely László dr. aradi fogorvos a rövid híradás útján értesültek közeli hozzátartozóik tragikus tetteről. A rokonság tagjai azt hiszik, hogy az idős orvos-házaspár betegség miatt akart megválni az élettől, miután Székely Géza dr. környezetének többjében panaszkodott nyomott kedélyállapotáról és hitvese betegségéről.

Székely dr. évekkal ezelőtt többször fordult meg Aradon, ahol rokonságának tagjain kívül is számos ismerőse, barátja és tisztelője van. A tragikus esemény miatt általános részvét nyilvánult meg és a mai napon igen sokan érdeklődtek az aradi rokonoknál Székely Géza dr. és felesége hovateltéről, eddig azonban nem érkezett híradás arról, hogy sikerül-e az idős házaspár menteni az életnek.

Rovottmultu betörőnőket lepleztek le az ügyészségen

Az aradi ügyészség mellett működő ügynevezett ujjlenyomat-hivatal, amelynek vezetője Minda Iosif a napokban érdekes módon leplezett le két büntetett előéletű cigányasszonyt. A rendőrség lopás gyanújával terhelten átkísértette az aradi ügyészségre Kiss Julianna, Stoica Flora és Kiss Erzsébet nevű cigányasszonyokat. Amikor a hivatalban ujjlenyomatokat vettek róluk, hárman büntetlen előéletűeknek vallották magukat, de szinte percek alatt derítette ki róluk a hivatal vezetője, hogy egyből, aki Kiss Juliánának mondta magát, tulajdonképpen Bogdán Lisának hívják és hathavi börtönt töltött ki Déván, míg Stoica Flora Cováci Juliánával azonos és 1935-ben hathavi börtönre ítélték, de azóta álneveken sikerült megmenekülnie a börtön elől. Az ügyészség mellett dolgozó hivatal kitűnő felelőssége nyomán leplezett betörőnők közül Covaci Julíanát, akit Adam Róza néven is ismernek és elítéltek már Naszodon. Misleara szállították, ahol a női börtönben tölti ki büntetését. A harmadik elfogottat, Kiss Erzsébetet szabadlábra helyezték.

Március 15-én kezdődik

Az 1940-es korosztály sorozása

Az aradi hadkiegészítő parancsnokság közli, hogy az 1918-ban született, 1940-es korosztályhoz tartozó hadkötelesek sorozása, miként az egész ország területén, úgy

Aradon és a megyében is március 15-én kezdődik.

Valamennyi 1918-ban született hadköteles a sorozó bizottságnak be kell mutatnia igazoló okmányát arról, hogy rendszeresen látogatta a premilitáris gyakorlatokat. Jelentkezni tartoznak a korábban született, de orvosi halasztásban részesült hadkötelesek is. Ugyazint azok is meg kell jelenjenek a sorozáson, akik azért részesültek halasztásban, mert testvérük teljesített katonai szolgálatot. A sorozási jelentkezésre, kötelezettek azok is, akik naturalizálás útján nyerték el román állampolgárságukat és még nem teljesítettek katonai szolgálatot a román hadseregben. Ezek függetlenül attól, hogy betöltötték-e 50. életévüket, vagy sem, jelentkezni tartoznak, s be kell mutatni születési bizonyítványukat, vagy a törvényszéki határozatot és az állampolgársági bizonyítványt.

Jelentkezni tartoznak azok is, akiket kérésükre szabadságoltak azzal, hogy újabb sorozásra kötelesek,

amikor is döntenek ügyükben. Meg kell jelenjenek a sorozási bizottság előtt a családfenntartás címén felmentést élvező hadkötelesek is, a felmentést igazoló okmányokkal érvényesítés céljából. Valamennyi feltételeken mentesített katonaköteles, akik mint teológusok, vagy szeminaristák élveznek felmentést s igazolniok kell az illetékes miniszterium által kibocsájtott okmánnyal, hogy az 1937—38. évben milyen tanulmányt végeztek és melyik fokon vannak beiratkozva az 1938—39-es tanévre. Jelentkezni tartoznak a 40 évet be nem töltött rabbik is felmentő okmányukkal és a minisztérium által jóváhagyott irattal. Mindazoknak, akik a katonai illeték fizetésére kötelezettek, a sorozó bizottságnak be kell mutatni, hogy az esedékes illetéket lefizették. Mindazok, akik a premilitáris gyakorlatok végzésére kötelezettek, igazolni tartoznak, hogy rendszeresen látogatták a kiképzést, mert mindazok, akik erre vonatkozóan igazolásukat nem tudják felmutatni, vagy 12-nél több igazolt és igazolatlan hiányzásuk volt 1938 április 1-től 1939 április 1-ig megsemmisítik felmentvényüket és bevonultatják őket. A sorozási sorrend a városiak részére egyébként az alábbi: március 15-én és 16-án az első kerületben lakó sorozásra kötelezettek kell jelentkezzenek a városi házban működő bizottság előtt, 17-én a második, 18-án a harmadik 20-án a negyedik kerület és a középiskolák, 21-én az ötödik és hatodik kerületben lakók, míg 22-én a hetedik kerület körzetéhez tartozók

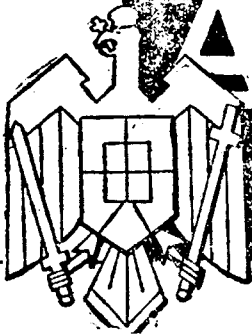
SCALA NAGYFILMEK SZÍNHÁZA TEL. 20-10
Ronald Colman Az egész világ kedvenceinek legnagyobb filmje
Ha én király lennék
FOX JOURNAL. D. u. 8 méra. 5. 7. 15. 9. 15.
Vasárnap d. u. 11.30 és d. u. 3 méra.

**D
A
C
I
A**

— Hm! Márciusi ajándék a mai időkben!

SORSJEGY,
egy ALLAMI SORSJÁTÉK SORSJEGY a
DACIA
elárusító helyeitől,
mert csak ez huz ki a szegénységből!
A 19. sorsjáték I. osztályának a huzása
március 15.-én
VÁSÁROLION IDEJÉBEN SORSJEGYÉT!

HELYI CIM:

Aradi Általános Takarékpénztár Rt.

A „HOUNG” kínai titkos szervezet,
amely a nankingi külügy-
minisztert is eltette láb alól...

1500 éves a világ leghatalmasabb és legrégebb terrorista szövetsége
**Csang-Kaj-Sek marsall és felesége állanak
a titkos terrorista mozgalom élén!**

Kínában egymást követik a politikai gyilkosságok. Ceng Lo, a nankingi kormány külügyminiszterének megölése után, rövid időközökben hat minisztert tettek el láb alól. És könyörtelen végzet leselkedik mindazokra, akik a japánok által elfoglalt területeken „lojálisak” próbálnak lenni.

Ezeket a gyilkosságokat a „Houng” titkos kínai terrorista szövetség tagjai hajítják végre. Ez a szövetség, amely ezeröttszáz évvel ezelőtt alakult meg, a világ legrégebb, egyben leghatalmasabb titkos szervezete, amely a hatalmas kínai birodalom fölött uralkodik. A titkos szövetség tagjai felesküdték, hogy minden kínai férfit, nőt, vagy akár gyermekeket is halállal büntetnek, ha elárulta hazáját és az ellenség szolgálatába szegődött, vagy akár „lojális” magatartást tanúsított vele szemben.

1500 évvel ezelőtt, amikor a „Houng” megalakult, a szövetség tagjai kizárólag vallásértelmezés alapján álltak és a budhizmust hirdették és terjesztették. Néhány évszázad óta azonban a „Houng” bekapcsolódott a politikai életbe is. A szövetség tagjai egy hatalmas és egységes Kínáért szálltak síkra és mindazokat, akik elárulták hazafiságukat, könyörtelenül a másvilágra küldték.

**Bombarobbanások
kínai nagyüzemekben**

A mostani háboruban a „Houng” titkos szövetség 1938-ban jelentkezett először. Ismeretlen tettesek bombát dobáltak három japán hajóra, amelyen kínaiak is voltak, akik Japán szolgálatába álltak. És megszakítás nélkül bombák robbannak azokban a kínai nagyüzemekben, amelyek a japánoknak szállítanak árut.

Azokat a kínai kereskedőket, akik japánokkal állnak üzleti összeköttetésben, árulónak minősítik és minden további nélkül végeznek velük. Az ilyen kereskedők egyik napról a másikra „eltűnnek” és soha többé nem kerülnek elő.

A titkos szervezet tagjai

A titkos terrorista szövetség tagjai azt gondolják, hogy ezen az uton sikerülni fog gyengíteni az ellen-séget és megteremteni az egységes Kínát.

A titkos szövetség tagjai a társadalom minden rétegéből rekrutálódnak. Van közöttük előkelő politikus, diplomata, a kínai kormány számos tagja és a kínai gazdasági élet vezető férfiai is tagjai a szervezetnek.

Az évszázadok során a szövetségnek sikerült megőriznie misztikus karakterét és jellegét. A tagok felvétellel járó ceremóniákat, titkos jeleket, a világ májdanem valamennyi titkos szervezete igyekezett megüldni és leutánozni, a legtöbbször azonban sikertelenül. Hossz-szú évekig kémkedtek az európaiak, hogy kikutassák a „Houng” rejtelmét és behatoljanak a szervezet titkaiba.

A titkos szövetség tagjai egyébként boldogan hal-nak meg minden olyan ügyért, amely a kínai nemzet ér-dekeit szolgálja.

Halál az áru'ókra!

A szövetség tagjai törhetetlenül és rendületlenül hisznek az égben, földben és az emberben. A szövetség áru'óit könyörtelenül megbűntetik. A kínai folyók-ban gyakran találni megcsonkított hullákat, lábak, vagy karok nélkül. Ezekről a megcsonkított holttestekről min denki tudja, hogy a „Houng” titkos szervezet tagjai voltak, akik árulókká lettek.

A titkos szervezet vezetői eltökélten hirdetik „az isteni bosszúállás jogát”.

250 évvel ezelőtt a „Houng” kiméletlen harcot kez-dett a Manchu-dinasztia ellen, amely a Ming dinasztia jogait magáévá tette.

Az elmúlt évszázad közepe táján a nagy Taiping-forradalom idején is nagy szerepet játszott a „Houng”, amely irtózatos küzdelmet vívott az akkori császár ellen. Ezt a forradalmat Sin Tschau vezette, egy egyszerű parasztszülök gyermekéből lett tanár, akire vakon hall-gattak hívei és aki a „Béke isteni császárságát” akarta megteremteni.

**A „Houng” harca
a császárság ellen**

A „Houng” ezzel a tanárral együtt harcolt a csá-szárság ellen és Sanghaiban kerülnek először konfliktusba az európai érdekekkel. A császár serege, Gordon angol őrnagy vezetésével végül is legyőzi Sin Tschaut, aki Nankingban öngyilkosságot követett el.

Sin Tschau halála után a „Houng” egy ideig mint vallásos szervezet működik és megőrzi misztikus jellegét. de Sun-Yat-Sen uralkodása idején ismét „bekap-csolódik” a politikai életbe Sun-Yat-Sen halála után a „Houng” tovább folytatja működését az egységes Kín-a megteremtésére.

Jelenleg Csang-Kai-Sek marsall és felesége állanak a titkos szervezet élén.

**Schacht dr.,
mint magánember utazik...**

Berlin. (Rador.) Jelentik, hogy Schacht dr. szombaton hosszabb pihenő utra indul Olaszországon keresztül Egyiptomba, Indiába, majd a holland gyarmatokra. Illetékes körök ezzel kapcsolatban erővesen cáfolják, hogy Schacht dr. utjával összefüggésben bármiféle megbízatást nyert volna a német kormány részéről.

**530 fekete gyémántos fejdísz
visel esküvőjén Faruk király huga**

Kairóból jelentik: Faruk király huga Fawzie hercegnő házasságkötése a napokban lesz Iran trónörökösével. A díszes ünnepség előkészületei már folynak és a világsajtó Kairóba küldött tudósai már odaérkeztek és onnan küldik tudósításait a közelgő királyi esküvőről.

Megírják a lapok, hogy Fawzie hercegnő olyan fejdísz fog viselni az esküvőjén, — amelyben 530 fekete gyémánt van.

Az esküvő alkalmával kétszáz politikai foglyot helyeznek szabadlábra, több kórházat emelnek a hercegnő esküvőjének emlékére. Az esküvői ünnepségek március 10-én kezdődnek Kairóban és március 24-én fejeződnek be Teheránban.

Tél Predealon.

tavas Constantában

Hazaérkeztek a darucsapatok is...

Predealról jelentik: Tegnap óta Predeal és környékén erősen havazik. Egyes helyeken az utakat 40—50 centiméteres hótakaró borítja. A hőmérséklet jelentősen csökkent, a havazás folytatódik. A vidékre nagyszámu sző érkezett akik ismét hódolhatnak kedvenc sportjuknak.

A Predealon uralkodó hideg időjárással ellentétben a Constantából érkező jelentések arról számolnak be, hogy a hideg légáramlatot tavaszi időjárás váltotta fel. A kellemes, langyos tavaszi széllel egyidejűleg megérkeztek a daruk is, amelyeket a Duna deltája irányában folytattak útjukat.

Színház - Művészet

**A köztársasági elnököt
kéri fel Párisban a Dohnányi-
hangverseny védnökeül**

Budapestről jelentik: Dohnányi Ernő, a nagy magyar művész, aki mindeddig nemigen fogadott el külföldi meghívásokat, jövőre több külföldi államban hangversenyez. A vendégszerelés alkalmával Dohnányi mint dirigens, mint zongorista, mint kamaraművész és mint zeneszerző mutatkozik majd be a közönségnek.

Első szereplése a párisi Nagyoperában lesz, ahol gálahangversenyt ad Jacques Thibaud-dal. Ennek a hangversenynek védnökségére a rendezőbizottság a köztársasági elnököt kéri fel.

Az operai hangversenyt követően Dohnányi a Colonne-zenekart fogja vezényelni, majd zongoraestje lesz a francia rádióban, azután Strassburgban és Cannesben ad két-két hangversenyt.

A francia vendégszerelés után Dohnányi a liszaboni filharmonikusok meghívásának tesz eleget, majd Svájcban ad két hangversenyt és két zongoraestet. A jövő szezonra toldott el Dohnányi bucuresti-i, valamint rigai hangversenye is, amelyet a művész az idén lemondott.

**Megnyilt a „Három sárkány”
előadásának elővételi pénztára**

Március 16-án lesz Hunyady Sándor kitűnő vígjátékának, a „Három sárkány”-nak előadása, amelynek elővételi pénztára ma nyílt meg a Bratianu-uccában levő Müller-féle kelmefestő-üzletben. Az elővételi pénztár délelőtt 10—1-ig és délután 4—7 óráig áll a közönség rendelkezésére. Miután az előadás iránt igen élénk az érdeklődés, ajánlatos a jegyekről előre gondoskodni. A „Három sárkány” — amely Havasi Jenő színházi sugó jubileuma — elsőrendű előadásban kitűnő szereposztásban kerül színre az Iparos Otthonban.

**Szenzációs műsora lesz
Felhő Ervin bohózatestjének**

Felhő Ervin, a humor nagymestere március 22-én tartja meg — közkívánatra — nagy bohózatestjét szenzációs műsorral. Ismét szünni nem akaró, falrengető kacagás színhelye lesz az Iparos Otthon, ahol ezen az estén fellépnek az összes aradi színészek. A próbák már javában folynak, úgyhogy minden egyes bohózat tökéletesen nergő előadásban kerül színre.

Firdessen az Aradi Köziöny-ben

Az aradi Városi Színház 1939. márc. 14-én este 9 órakor Alhambra revüszínház „Alhambra! 1000 évig béke” 61 képből álló revüjét adja elő a megszokott program rendezésben. — Jegyek a Libreria Dacorana-ban kaphatók.

SPORT KÖZLÖNY

Nagy lelkesedéssel folynak a tippelések

Már eddig többszáz tippszelvény érkezett be kiadóhivatalunkba

Két napja egymásnak adják kiadóhivatalunk ajtáinak kilincsét a tippelők. Százával érkeznek be a szelvények a mérkőzések eredményeinek jóslatával és e heti pályázatunk annál is inkább érdekes, mert számos izgalmas mérkőzés szerepel a vasárnapi programon. Ilyen izgalmas meccsnek számít a Gloria—Venus mérkőzés, valamint az AMTE—Ripensia találkozó és a tippelők ugyancsak nehéz helyzet előtt állnak, ha igyekeznek eltalálni a két mérkőzés eredményét.

Ha valakinek nem sikerült a bennünket legközelebről érdeklő eredményeket eltalálni,

még mindig lavíthat pontszámán a többi nyolc találkozó megtippelésével.

Megállapítható tehát, hogy az öt leírt, ennyi a pályázatban való részvétel díja, értékes bérletjegyet nyerhet az első helyezett az AMTE összes mérkőzéseire, valamint 250 lei készpénzt, remek üvegkészletet és a lapunk által már felsorolt értékes díjakat. Szombaton délután 7 óráig van alkalma mindenkinek a szelvényt leadni, az ezután érkezett pályázatokat — tekintve, hogy szombaton két bajnoki mérkőzés van Bucurestiben — már nem vehetjük figyelembe.

Megérkezett a Venus csapata Aradra

A részletes vasárnapi futballműsor és bíródelegálás

A Venus csapata péntek délelőtt érkezett meg Aradra. A csapat tagjai a Gloria sporttelepen edzést tartottak: A Gloria ellen valószínűleg a következő csapat fog játszani: Jordachescu — Crum, Sfera — Barbulescu, Gain, Beffa — Orza, Ploesteanu, Humis, Bodola, Ene.

A részletes futballműsor és bíródelegálás a következő:

NEMZETI BAJNOKSÁG:

Gloria—Venus, Gloria pálya, 16.00 órákor, bíró: Morar Teofil dr., határbírók: Darázs és Oprea.

KERÜLETI I. OSZT.:

ATE—Mica, Gloria pálya, 10.45 órákor, bíró: Husztik, határbírók: Chiral és Gombos.

Unirea—Olimpia, Olimpia pálya, 10.45 órákor, bíró: Ciorogariu, határbírók: Mara és Luțai.

Astra—AAC, Astra pálya, 11.20 órákor, bíró: Munteanu, határbírók: Burdan és Oprea.

Hakoah—Gaiana, AAC pálya, 11.30 órákor, bíró: Polareczky, határbírók: Barbu és Kradigaty.

Egyetértés—Transilvania, Egyetértés pálya, 16.00 órákor, bíró: Schneider, határbírók: Ardelean Ioan és Weinberger.

Titanus—Crișana, Titanus pálya, 16.15 órákor, bíró: Karlich, határbírók: Pálffy és Cristea.

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG:

ATE—AMTE, Gloria pálya, 9.00 órákor, bíró: Vulpe.

Unirea—Olimpia, Olimpia pálya, 9.00 órákor, bíró: Marienuț.

Astra—AAC, Astra pálya, 9.45 órákor, bíró: Burdan.

Hakoah—Gaiana, AAC pálya, 12.30 órákor, bíró: Adamovici.

Gloria—Fortuna, Gloria pálya, 13.00 órákor, bíró: Vagalau.

Egyetértés—Transilvania, Egyetértés pálya, 14.15 órákor, bíró: Höhn.

Banatul—Tricolor, Banatul pálya, 14.30 órákor, bíró: Pfeiffer.

Elhárult az utolsó akadály az angol—román mérkőzés útjából:

Egymillió leit helyezett letétbe az angol szövetség javára Marinescu tábornok, a labdarugó szövetség elnöke

Bucurestiből jelentik. A május 24-iki angol—román mérkőzés útjából minden akadály elhárult. Az angol szövetség ugyanis 500 fontsterling előleget kért arra az 1500 fontsterlingre, melyet a mérkőzésért kap és Marinescu tábornok, a labdarugó szövetség elnöke most egy millió leit helyezett letétbe a Nemzeti Banknál. Ebből 500 fon-

tot átutálnak az angol szövetségnek, míg a többi a mérkőzés napjáig letétben marad az angol szövetség javára.

Miután az anyagi részét is elintézték már, semmi akadályja sincs a május 24-iki nagy érdeklődéssel várt mérkőzésnek!

KERTÉSZ GYULA

a Juventus csapatához szerződik

Bucuresti. Ismeretes, hogy Kertész Gyula az AMTE három éven át volt edzője ebben a szezonban az UDR-hez szerződött. Kertész Gyula most azzal a tervvel foglalkozik, hogy felbontja az UDR-el kötött szerződését és a Juventus csapatának edzőségeit veszi át. Az erre vonatkozó tárgyalások igen előrehaladtak, úgy hogy Kertész minden bizonyossággal a közeli napokban átveszi a Juventus edzőségeinek irányítását.

Ötven és fél kilométer egy óra alatt — kerékpárral!

Csodálatos új világrekordot futott a francia Faure

Páris. Vincennesben a városi kerékpárpályán csodálatos világrekordot futott a francia Francois Faure. Egy óra alatt 50 km. 537 métert tett meg, ami hatszáz méterrel jobb, mint az ugyancsak francia Berthlet 1933-ban futott 49 km. 922 méteres világrekordja.

Faure eredményét öt évi szorgalmas edzés és szakadatlan rekordkísérelt közben érte el, különleges áramvonalas vázzal ellátott kerékpárral.

„Csak egy kapásból!”

A március 19-re kiírt Román Kupa mérkőzést, amelyet eredetileg Temesvárra sorsolták ki, ugyanazon a napon a fővárosban játszik le. A mérkőzésre vonatkozólag a két egyesület már meg is egyezett. Ugyancsak a Venus-pályán honolják le a Venus—Kínzsi találkozó előtt az Unirea Tricolor—Monitorul Oficial román kupamérkőzést is.

Március 26-án Florenzben ütközik meg az olasz—német válogatott. A németek a következő összetételű csapattal veszik fel a küzdelmet: Platzer — Janes, Schmaus — Brunner, Kitzinger, Adamek — Lehner, Hahnemann, Gauchel, Schön, Pesser. Az olasz szövetség a mérkőzés levezetésére Xifando román látékvezetőt kérte fel.

Raffinszky, az FC Rapid válogatott játékosak az a gondolatot foglalkozik, hogy lemond a labdarugásról és mint edző fejt ki tevékenységét. Ezt az elhatározását közölte egy az egyesülettel, mint a szövetséggel is.

Az országos gyász miatt vasárnapra kiírt Juventus—Victoria és Sportul Studentesc—Victoria nemzeti bajnoki mérkőzést szombaton délután játszik le. A két mérkőzés egy pályán kerül lebonyolításra.

Barbu Il. nagy formában játszott a Gloria tegnapi kétkapus edzésén

Arad. A Gloria csütörtök délután nagy edzést tartott, melynek során Barbu Il. már bemutatkozott új egyesületében. A figyelem természetesen az új játéka felé irányult és megállapítható volt, hogy a volt FC Rapid csatár nagyszerűen játszott.

Nagy az érdeklődés

az ATE—Mica, vasárnapi találkozója iránt Aradon

Arad város sporttársadalma élénk érdeklődéssel tekint a kerületi bajnokság vasárnapi fordulójának kimagasló eseménye, az Aradon lejátszásra kerülő ATE—Mica találkozó elé. A délelőtt háromnegyed 11 órákor kezdődő mérkőzésre mindkét csapat komolyan készül. A Mica sok győzelmet aratott teljes csapatával áll ki, az ATE pedig megerősített együttessel mérkőzik a bajnoki pontokért. A brádl csapatot több drukker kíséri az izgalmasnak ígérkező mérkőzésre és előreláthatólag a város futballrajongói is tömegesen keresik fel a Gloria pályán lejátszásra kerülő mérkőzést, amelynek kimenetele mindvégig nyitnak ígérkezik és a győzelemért igen komoly küzdelmet kell vívnia a csapatoknak. Az ATE—Mica mérkőzést Husztik bíró vezeti. A bajnoki találkozó előtt is igen iramos mérkőzés kerül lebonyolításra: az ATE—AMTE ifjúsági csapatok játszanak bajnoki mérkőzést. A mérkőzésre mérsékelt áru jegyeket bocsátottak ki.

Sonja Henny

17-szer annyit keres, mint az angol miniszterelnök

Párisból jelentik: A „Paris Soir” érdekes cikket közöl Sonja Henny, világhírű korcsolya bajnoknő és filmszínésznő jövedelméről. A nagy francia lap Chamberlain, angol miniszterelnök jövedelmét hasonlítja össze a jég sztárjának keresetével.

Tavaly Sonja Henny 175 ezer fontot keresett, ugyanakkor az angol miniszterelnök jövedelme mindössze tizezer font volt. Könnyű kiszámítani — írja a francia lap —, hogy Sonja Henny tizenhét-szer keresett többet, mint az angol miniszterelnök.

O Tömeges jelentkezések az AMTE vasárnapi temesvári külvonlatára. Óriási érdeklődés előzi meg az AMTE—Ripensia között vasárnap lebonyolításra kerülő bajnoki futballmérkőzést. Nagy tömegekben folynak már a jelentkezések a Temesvárra vasárnap reggel, valamint délben induló külvonlatokra, amelyek 97 leírt személyenként szállítják a szurkolókat Temesvárra és vissza. A jelentkezések az AMTE irodájában, Markovics Sándor szállítócégnél és Bakács kézimunkaüzletében (Ortuta-palota) történnek. A jelentkezések legközelebbi határideje szombaton déli egy óra. Ajánlatos az utazni szándékozónak minél hamarabb helyeiket előjegyeztetni.

O ATE—Hakoah ping-pong verseny az ATE klubhelyiségében szombaton este 9 órai kezdettel. Érdekes asztalitenisz-verseny színhelye lesz szombaton este 9 órákor az ATE klubhelyisége. A tornászok tőképességgel ötös csapata méri össze ereit a Hakoah kitűnő együttesével. A Hakoah a favoritja a klubok közötti küzdelemnek, de ismerve az ATE jóképességű csapatát, nagy harcra és élvezetes sportra van kilátás. A csapatok felállítása a következő: ATE: Klein, Jegács, Pilcz, Grosz, Csányi I. — Hakoah: Glancz, Pouța, Jakobovits, Jávor és Fischer.

Megnőtt a személyforgalom Constanța és Haila között

Constantából jelentik: A Transilvania gőz hajó tegnap este elindult Hailába 400 utassal a fedélzetén. Az utasok valamennyi férőhelyet lefoglaltak. Tekintettel arra, hogy az utasforgalom óriási mértékben megnőtt Palesztina felé, a tengerhajózási társaság ismét forgalomba helyezte a Dacia és Romania nevű hajókat. Az érdeklődés olyan nagymérvű, hogy már hónapokkal előre lefoglalták az összes jegyeket, különösen Csehszlovákiából érkező utasok.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az új költségvetés és az ezévi adókiivetések előkészítése

Egyes adófizetőkategóriák múlt évi adóit ötszázalékos emeléssel elővezetik

Bucurestiből jelentik: Az új költségvetés előkészítése a befejezéshez közeledik, a költségvetési törvényjavaslatot egyik jövőheti minisztertanácson tárgyalják le véglegesen és még e hó végéig kihirdetik a Hivatalos Lapban. Bucurestii hírek szerint az állami költségvetés végösszege valamivel meg fogja haladni az 1938-39. évi költségvetés összegét. A többlet fedezésére a pénzügyminiszter sem adókulcsemeléseket, sem pedig új adók bevezetését nem tervezi, azonban intenzívebben akarják kimunkálni az adóalapul szolgáló jövedelmeket, vagyis egyes adófizető kategóriák

adóalapjait akarják emelni. Mindezek ellenére — megbízható helyről nyert értesülésünk szerint — a pénzügyminiszter hajlandó egyes iparos és kereskedői adófizető kategóriák 1938. évi adójának elővezetésére azzal, hogy az 1938. évi adóalapot öt százalékkal emeljék fel és ennek megfelelően öt-hét százalékkal emelkednének az adók is, viszont a folyó évben — ezeknél az adófizető kategóriáknál — nem lenne adókiivetés. Az erre vonatkozó rendeletet a költségvetési törvény kihirdetését követő napokon adja ki a pénzügyminiszter.

A román-magyar árucseretforgalmi tárgyalások részletei

Budapesti jelentés szerint az új román-magyar kereskedelmi és fizetési megállapodásra vonatkozó folyamatban lévő tárgyalások során a következő kérdések merültek fel:

— A jelenlegi tárgyalások részben a fizetési megállapodás átforgalmazására, részben pedig az árucseretforgalom tárgyát képező áruk kontingenseknek a szükséghez mért megváltoztatására vonatkoznak. A magyar törekvések odairányulnak, hogy amennyiben a két esztendővel ezelőtt érvényben volt úgynevezett negociációs rendszer nem látszik célszerűnek visszaállítani, úgy szabályozzák ismét a leinek a pengőhöz való árucseretviszonylatu értékviszonyát, de olyképen, hogy a magyar exportörök számára okvetlenül megmaradion a régebbi megállapodások alkalmával mindenkor biztosított mintegy 18 százalékos devizafelár. Román részről — állapítja meg a budapesti álláspontot tolmácsoló jelentés — feltétlenül meg van a hajlandóság arra, hogy ezt a kívánságot honorálják. Az árukontingensek újbóli szabályozása tekintetében Románia nem támaszt különösebb igényeket. Románia, nem hogy a román kőolajnak Magyarországra való bevétele a sikeres magyar kőolajfeltárások kö-

vetkeztében visszaesett s a feltárások további eredményei révén még további hanyatlásra lehet számítani, a román kőolaj elhelyezése teljes mértékben biztosítva van. Másképen áll a helyzet a román fa magyarországi bevitelével szemben, amely a múlt év folyamán szintén átmeneti visszaesést szenvedett. Etekintetben a magyar kormánynek kétségkívül módjában áll a beviteli kontingens felemelése, mert tekintettel Magyarország ausztriai fabevitelének nagy kiesésére, a magyarországi faellátásban bizonyos hézag mutatkozik, amelynek betöltése tekintetében Magyarország az eddiginél kétségkívül nagyobb szerepet tud juttatni Romániának.

— A tárgyalások folyamán Magyarország a következő árucsoportok kontingensének felemelését kéri: vasfélgvártmányok és készáruk, gépek, villamosági cikkek és berendezések, rádiók és rádióalkatrészek, textilárúk, gyógyszervegyészeti készítmények, gummicikkek és kerámiai cikkek. A tárgyalások végső következményeképen remélhető, hogy a két állam közötti árucseretforgalom a legrövidebb időn belül nemcsak a régi mederbe tér vissza, hanem azt lényegesen felül is mulja.

Milyen romániai nyersanyagokat és árucikkeket keres a külföld

A Külkereskedelmet Irányító Igazgatóság hoz az egyes külföldi államokból az alább felsorolt romániai nyersanyagok és árucikkek iránt érkezték be érdeklődések:

Albánia: melasz és olajpogácsa takarmánycélokra, lenmagdara, kendermagdara, magvas takarmánvok, kórpa, szójabab, napraforgómag, foszfát, darált hus, stb.

Anglia: gyümölcsök, főzelékek, hús- és halkonzervek, zsiradékok, takarmánvok, nyersbőr, marhabél, stb.

Kanada: különböző élelmiszerek (gabonaneműek kivételével.)

Svájc: széna.
Franciaország: marhaszarv, szaruárúk, 100.000 köbméter épületfa és egyéb épületanyagok, kompenzációs alapon.

Görögország: gabonaexportör és faexportör cégek képviselőit keresik.

Olaszország: olajosmagvak.
Marokkó: fehérbab.

Palesztina: hetenként 20—30 métermázsá friss vaját keres, lehetőleg kósert (hechscherrel.)

Lengyelország: sertésszőr, feldolgozatlan. A fentiekén kívül a görög kormány árlejtést hirdet különböző hadfelszerelési cikkekre. A fentiekkel kapcsolatos információk a Külkereskedelmet Irányító Igazgatóságról (Bucuresti, Calea Victoriei 100.) kaphatók.

Két órával meghosszabbítják a munkaidőt a hadfelszerelés célú fémipari vállalatokban és bányászati üzemekben

Bucurestiből jelentik: Azok a fémipari vállalatok és bányavállalatok, amelyek a hadfelszerelés céljaira dolgoznak, miután az előirt munkaidő betartásával nem tudnak eleget termelni, kérték a munkaügyi minisztériumot, engedjék meg, hogy az egész év folyamán naponta két órával tovább dolgozhassanak. A munkaügyi miniszter értekezletre hívta az érdekelte minisztériumok és vállalatok kiküldötzeit, akik egybehangzóan megállapították, hogy a kért munkaidőfelemelés szükséges. A minisztertanács ennek alapján március 3-án kelt határozatával engedélyezte a kért munkaidő meghosszabbítást.

Negyvenmillió leies hitel a Németországba irányuló borkivitel céljaira

A nemzeti szövetkezeti intézet igazgatótanácsa C. I. Teodorescu elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Victor Jinga nemzetgazdasági alminiszter is megjelent. Az igazgatótanács elhatározta, hogy a nemzeti szövetkezeti intézet finanszírozza a Németországba irányuló borkivitel, valamint a newyorki világkiállításán történő boreladást. Erre a célra a szálléseti szövetkezetek szövetsége utján 40 millió

Az AMTE

3. tippszelvénye

Beküldendő március 11-én szombaton esti 7 óráig

1. Ripensia—AMTE
2. Gloria—Venus
3. Sportul Studentesc—FC Carpati
4. Inventus—Victoria
5. Tricolor—Rapid
6. UDR—Kinizsi
7. Ferencváros—Nemzeti
8. Elektromos—Hungária
9. Zugló—Ujpest
10. Astra—AAC

Név:

Lakcím:

(Nevezési díj 5 lei. Pályázni legalább két tippszelvény beküldésével lehet. Későn érkezett pályázatokat nem vesszük figyelembe Vidékieknél a postai pecsét dátuma mérvadó!)

leies hitelt folyósítanak. Egyben felhatalmazták az igazgatóságot, hogy vagy a postatakaréknál vagy pedig a Banca Națională 100 millió lei kölcsönt vegyen fel.

Jóváhagyta az igazgatóság azokat az intézkedéseket is, amelyeket a Banca Națională által rendelkezésre bocsátott egymilliárd kétszázmillió leies hitel folyósításával kapcsolatban foganatosítottak. Ez az összeg tudvalevőleg a szövetkezetek révén kerül szétosztásra.

A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó-Bank közgyűlése

A Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank báró dr. Madarassy-Beck Marcel elnöklete alatt megtartott 69. rendes közgyűlése elfogadta az 1938. üzletvevőre vonatkozó mérleget és zárszámadásokat és egyhangulag hozzájárult az igazgatóság által előterjesztett összes javaslatokhoz, melyek alapján az 1.307.238.33 pengőt kitevő tiszta nyereségből a tartalékalap és a segélyalap javára 250.000 pengő, nyugdíjcélokra — a múlt évtől 400.000 pengővel szemben — 700.000 pengő fog fordítani és a 69. számú részvénytulajdonosok darabonként 1 pengővel kerül folyó hó 3-ától kezdve beváltásra.

Az igazgatóság új tagjaival a bank felügyelőbizottságának eddigi tagja, Samariy János m. kir. titkos tanácsos, a Magyar Kir. Allamvasutak ny. elnök-igazgatója, felsőöbri Nagy Gyula földbirtokos, Henry Reuter, a Banque des Pays de l'Europe Centrale, Paris, vezérigazgatója, Szüllő Géza m. kir. tanácsos, a Felsőház tagja és vitéz ifj. Tasnády-Szűts András kormányfőtanácsos, a Magyar Kereskedelmi Csarnok alelnöke választották meg.

A kereskedelmi iskola III. és IV. osztályu növendékeinek elhelyezése az irodákban

Az aradi kereskedelmi és iparkamara ezúton hozza a kereskedelmi és ipari vállalatok tudomására, hogy a kereskedelmi szakoktatásról szóló törvény értelmében a kereskedelmi gimnáziumok III. és IV. osztályu növendékeinek, miután hat hónapon keresztül az üzletekben töltötték gyakorlati időt — az iskolaév végéig irodákban kell dolgozniuk a délutáni órákban. A kamara felhívja azokat a cégeket, elsősorban a bankokat s nagyobb irodal munkakörrel rendelkező vállalatokat, melyek hajlandók a növendékeket gyakorlati időre elfogadni, jelentésük be szándékukat írásban a kamaránál, legkésőbb e hó 15-ikéig. A növendékeknek nem kell fizetést adni. A munkaadó köteles a növendék szolgálati könyvébe naponként bejegyezni, hogy a növendék tényleg megjelent-e szolgáltat-tételre. Szívességből nem szabad a szolgáltatott igazolni, ha az ténylegesen nem történt meg és ekkor ezt teszi, büntetésben részesül.

Ha a kamara nem kap megfelelő számú jelentkezőt, úgy hivatalból fogja a növendékek szétosztását intézni és azok a vállalatok, melyek értesítést kapnak, hogy a kamara beosztott hozzájuk egy növendéket, kötelesek azt a törvény értelmében szolgáltatottételre elfogadni.

— Az exportörök névsora. A Monitorul Oficial keddi száma újabb névsort közöl az exportörökről, akiket bevezettek a nemzetgazdasági miniszterium exportör-nyilvántartásába.

Legújabb jelentéseink:

Mussolini március 25-ikén hozza nyilvánosságra követeléseit

Párisból jelentik: Bár a német lapok és főként a Völkischer Beobachter elkeseredett és gnyvos hangon utasítja vissza a *Journal des Debats* rémhírét, hogy Németország Hollandián és Svájcra át akarja megtámadni Franciaországot és ezeket a híreket demokratikus zagyva fejk tavaszi tévelygésének minősíti. Franciaországban mégis nagy az izgalom és Duval tábornok a *Journal des Debats* legutóbbi számában már az azonnali mozgósítás elrendelését követeli. Délelőtt összeült az

államtanács, amely foglalkozott a nemzetgyűlés április 5-ére való összehívásával az elnökválasztó ülésre, valamint Bonnet beszámolójával és a spanyol kérdéssel. A lapok arról írják, hogy Mussolini miniszterelnök március 25-én hozza nyilvánosságra követeléseit, amelyek már nem lesznek olyan súlyosak, mint azt hitték, de azt mondják, hogy Mussolini a spanyol repülőgépműhelyek felhasználásával katonai akciót készít elő.

Japán megtorlással fenyegeti Angliát a Kinának nyújtott kölcsön miatt

Tokio. (Rador.) A japán külügyminisztérium szócsöve közli, hogy az a kölcsön, amelyet Anglia Csang-Kaj-Sek kormánya részére kiutalt, annyit jelent Kinának mint a sivatagban eltévedt vándornak egy pohár vizet. A lap közli, hogy Csang-Kaj-Sek kormánya már végső óráit élte és a kölcsön kiutalása révén An-

glia csak meghosszabbította egy olyan uralomnak az agóniáját, amelynek ugyanis meg kell semmisülnie.

A japán lapok megtorlással fenyegetik Angliát azért, mert Kinának stabilizációs kölcsönt nyújtott.

Erélyes intézkedések Amerikában a fasiszták és a kommunisták ellen

Washington. (Rador.) Az elmúlt napokban bejelentették, hogy a közeljövőben három törvénytervezetet terjesztenek a szenátus elé, amelyek azokra vonatkoznak, akik az Egyesült-Államok kormányával szemben barátságtalan magatartást tanúsítanak. Az első tervezet kötelezi az Egyesült-Államok területén működő fasiszta és kommunista szervezeteket,

hogy hat hónaponként tegyenek jelentést az illetékes hatóságoknak tagnévsorokról, és közöljék tagjaik működését. A második tervezet megtiltja, hogy fasiszták és kommunisták állami szolgálatot kaphassanak. A harmadik tervezet az idegen fasiszták és kommunisták deportálásáról intézkedik.

Negyvenkétfélmillió fontba kerül Angliának a légvédelmi gyakorlat

London. (Rador.) A legközelebb megartandó légvédelmi gyakorlatokra 42 millió font-

sterlinget irányzott elő az angol belügyminisztérium.

Német-norvég konfliktus az északi sarkvidéken

Berlin. Rador. Ritscher kapitány parancsnoksága alatt egy német expedíció az északi sarkvidék 35 ezer négyzetkilométernyi területéről térképet készített. Németország tiltakozott a norvég szuverenitás kiterjesztése ellen erre a területre nézve, mert a norvég kormány január 14-iki határozata

alapján fennhatósága alá vette azt a területet is, amelyet a német expedíció fedezett fel. Miután norvég kutatók ezen a területen még nem jártak, így Németország birtokába vette a Ritscher kapitány által felfedezett területeket.

Ujabb cseh katonai egységeket vezényeltek Szlovákiába

Hogyan folyt le az államcsíny

Prágából jelentik: Sivák miniszterelnököt a kora reggeli órákban táviratilag visszarendelték Prágába. Helyettese, Tetlansky pénzügyminiszter délből rádióbeszédet mondott a pozsonyi leadóban és hangsúlyozta, hogy

a szlovák autonómia érintetlen marad és megnyugtató kijelentéseket intézett a Hlinka-gárdistákhoz. Hír szerint a járási vezetőknek kérelmetellenül lehetetlenné kell tenni minden újabb rendbontást.

Déliben 2 órakor még tartott a Hlinka-gárda tüntetése. A szónokok beszédekben hangozatták, hogy továbbra is Tisot, Tukát és Mach Sándort tartják vezetőiknek. Hír szerint a pozsonyi magyar és német kisebbségi pártokkal szemben nem történtek különösebb intézkedések, de az egyesült magyar párt lapját, a déli órákban megjelent Új Híreket a kora délután elkobozták.

Az államcsíny lefolyásáról a következőket jelentik: Csütörtökön éjszaka tette meg a prágai központi kormány titkos intézkedéseit. Az első rendelkezés szerint

Morvaországból erős katonai osztagok indultak el Pozsony, Zsolna és Pöstyén felé.

Az éjszaka megszakították a telefonösszeköttetést Pozsony és közvetlen környéke között. Ezalatt Pozsonyban, valamint a szlovákiai városokban őrizetbe vették mindazokat a politikusokat, akiknek részéről ellenállásra lehetett számítani és reggel 7 órakor már megszólalt a prágai rádió és közölte, hogy Hacha köztársasági elnök elmozdította helyéről a szlovák Tiso-kormányt és helyére új kormányt nevezett ki.

Jelentések szerint Pöstyénben az ottani plébánost és egy tisztviselőt, aki a Hlinka-gárdának volt a vezetője, letartóztatták.

A német távirati iroda délutáni jelentése szerint Tuka Bélát tényleg több társával együtt letartóztatták és pénteken délből Csehországba szállították. A déli órákban letartóztatták a Hlinka-gárda néhány vezetőjét is. Durcsánszky minisztert állítólag szintén le akarták tartóztatni, de nem volt sehol sem feltalálható. Tiso dr. letartóztatását cáfolják. Hír szerint a volt miniszterelnök lakásán kell, hogy tartózkodjon és mozgási szabadságában erősen korlátozták.

A munkásság tiltakozásul a cseh államcsíny és Prágának a szlovák autonómiával szemben való erőszakos

fellépése ellen, állítólag kimondta az általános sztrájkot. Hír szerint a letartóztatottakat egy kolostorban tartják fogva. Pozsonyban úgy tudják, hogy Sidor Prágában letartóztatták. Ezt a hírt később Prágából megcáfolták. Déliben több helyen tüntetést kezdtek, de a csehek urai a helyzetnek. Sokol Prágába utazott, hogy tárgyalásokat folytasson a helyzet tisztázása céljából. Hír szerint több szlovák katonatisztet leszereltek.

A kormány felhívása

Prágából jelentik: A pozsonyi rádióban a szlovák kormány átalakításával kapcsolatban felhívást intéztek a szlovák néphez. A felhívás tartalma a következő:

— A köztársaság elnöke élt a szlovák alkotmányban biztosított jogával és eltávolította a kormányból azokat az embereket, akik nem voltak képesek dicső atyánk, Hlinka magasztos politikai végrendeletét megvalósítani és akik megszegték azokat a hűségfogadalmakat, amelyeket az elnök kezébe letettek. Az elnök eme intézkedésével szlovák népiünket megmentette a gyilkos testvérharcától. Akik el akarják szakítani Szlovákiát Csehországtól, azok hazaárulást követnek el és szembe helyezkednek a nagyhatalmak akaratával, amelyek Középeurópában végleges nyugalmat kívánnak. Megtévesztő állítás az is, hogy Németország el akarja szakítani Szlovákiát Csehországtól.

A bécsi rádió délután 5 órakor közölte, hogy Durcsánszky Bécsben tartózkodik. Tiso Durcsánszkyt telhatalommal ruházta fel. Ezért őt a szlovák kormány törvényes képviselőjének tekintik.

A külföldi visszhang

Rómából jelentik: Rómában nagy meglepetéssel fogadták a szlovákiai zavargásokról érkezett híreket. A *Giornale D'Italia* azt írja, hogy Tiso, Tuka és Durcsánszky a végsőkig ragaszkodtak Szlovákia teljes függetlenségéhez, ami Prágának nem tetszett. A lap szerint Pozsony uccáin tankok és harciokocsik cirkálnak. Az olasz lap megállapítja, hogy a prágai központi kormány ezekkel a tankokkal és harciokocsikkal felelt a Szlovákia függetlenségéért harcoló államférfiaknak.

A „Star” című londoni lap szerint a szlovákiai események Középeurópában nagy nyugtalanságot és aggodalmat keltenek. A Reuter jelentése szerint Sidor úgy nyilatkozott, hogy az ügy csak Pozsonyban dől el, ahol megérkezése után azonnal megbeszéléseket folytat a kormány tagjaival. Lemondására vonatkozólag nem nyilatkozott, csupán annyit szögezett le, hogy előbb meghallgatja pozsonyi barátai véleményét.

A prágai központi kormány rendelkezéseire újabb katonai egységek indultak el Szlovákiába. Ugyancsak prágai jelentés számol be arról, hogy Sidor elutazott Szlovákiába.

Pozsonyból jelentik: A pozsonyi németek ma egész nap tüntetéseket rendeztek, amelyek alkalmával a szónokok kijelentették, hogy nem hagyják magukat Prága önkényének alávetni. A német házakon német horongkeresztes és a szlovák zászló leng. A rendőrség ma kihallgatta Karmesint, a szlovákiai németek vezérét és Durcsánszky minisztert.

A svéd kormány visszautasította a Göring által felajánlott ajándékrepülőgépet

Berlinből jelentik: Az elmúlt ősszel lezuhant és elpusztult a svéd Vörös Kereszt egyesület legnagyobb repülőgépe. Göring marsall legutóbb felajánlotta, hogy egy nagy német repülőgépet fog ajándékozni a svéd Vörös Kereszt egészségügyi céljaira. Igen nagy feltűnést keltett, hogy a svéd kormány ezt az ajánlást visszautasította. Az Essener National Zeitung nagy felháborodással ítéli el az ajánlást visszautasítását.

Legújabb sport!

Az asztali-tenisz világbajnokság eredményei

Kairóból jelentik: A mezőgazdasági intézet ünnepélyesen felszított palotájában kezdtek meg pénteken délelőtt Faruk király védnöksége alatt az asztali tenisz világbajnokság küzdelmeit. A küzdelemben 12 nemzet versenyzői vesznek részt. Az első nap eredményei a következők: Jugoszlávia—Franciaország 5:0, Anglia—Románia 5:0, Litvánia—Egyiptom 5:2, Görögország—India 5:3, Csehország—Luxemburg 5:0, Jugoszlávia—Anglia 5:3, Németország—India 5:2, Csehország—Románia 5:0, Litvánia—Görögország 5:2, Jugoszlávia—Luxemburg 5:1, Csehország—Litvánia 5:1, Jugoszlávia—Egyiptom 5:0.